

OSTATNIE WIADOMOSCI

KRAKOWSKIE

10
GROSZY

10
GROSZY

Rok III.

Kraków Poniedziałek 27 Marca 1933

Nr 86

Zwycięstwo górników Włókniarze strajkują dalej

W dniu wczorajszym, konferencja odbyta w Będzinie, pod przewodnictwem inż. Federowicza, w obecności wojewody kieleckiego Paciorkowskiego, oraz starosty Rasay, przy udziale delegatów górników z podziemi „Klimontowa“, zdecydowała o zakończeniu godzinówki.

Wojewoda Paciorkowski zaproponował: 1) obdarzenie górników działkami ziemi, 2) górnicy nie będą płacić za swe mieszkania, w budynkach kopalnianych, 3) otrzymają oni przydział węgla, ale w zmniejszonej ilości, 4) w miarę możliwości będą wypłacane zasiłki z „Kasy Brackiej“, i 5) górnicy będą otrzymywać bezpłatne obiady.

ROBOTNICZY OPUŚCILI SZYBY

Między godzinami 18 a 19 wojewoda Paciorkowski przybył na tereny kopalń. Robotnicy uprzedzeni o przyjeździe wojewody, opuścili szyby. Po przemówieniu wojewody, który wyjaśnił robotnikom stanowisko rządu w sprawie udzielenia im pomocy oraz zakomunikował o oświadczeniach złożonych na jego ręce przez przedstawicieli sosnowieckiego towarzystwa kopalń, robotnicy strajk przerwali, poczem, po 10-ciodniowym pobyciu pod ziemią, udali się do domów, wraz z oczekującymi na nich rodzinami.

Wiadomość o zakończeniu strajku wywołała w całym Zagłębiu wielkie wrażenie i ogólne zadowolenie.

GROZBA DALSZYCH REDUKCYJ W KOPALNIACH

Do komisarza demobilizacyjne go zgłoszono, na dzień 29 marca b. r., następujące wnioski redukcyjne kopalń: „Chojn“, „Gothard“, „Lithandra“, „Goohela“, „Radzeńków“, i „Gische“. Kopalnia „Chojn“ chce zwolnić 100 robotników całkowicie, a 50 częściowo.

Monopol węglowy?

W kołach gospodarczych krąży pogłoski o tem, iż powstał projekt wprowadzenia monopolu węglowego w Polsce. Jak bowiem wiadomo, przemysłowcy węglowi wobec obniżenia ceny węgla mają zamiar unieruchomić swoje przedsiębiorstwa. Otóż na podstawie ustawy z dn. 16 grudnia 1919 r. w każdym przedsiębiorstwie węglowym może być ustanowiony przymusowy zarząd państwowy. Poza tem jednakże rozwiązanie kwestji węglowej miałoby się odbyć w drodze wprowadzenia monopolu. Pogłoski te podajemy jedynie z obowiązku dziennikarskiego.

Wnioski o zamknięcie kopalń dzie ingerował przez strony do zgłosiły dwie kopalnie.

Ogółem wnioski redukcyjne obejmują 4.500 robotników. Związek Górników ZZZ wystosował, w związku z powyższym energiczny protest, do komisarza demobilizacyjnego.

WŁÓKNIARZE STRAJKUJĄ NADAL

ŁÓDŹ. (Tel. wł.). Sytuacja strajkowa nie ulega zmianie. Rozeszły się pogłoski, że Minister Opieki Społ. zwołało konferencję na poniedziałek. Okazało się, że pogłoski są fałszywe. Cała nadzieja polega na tem, że Rząd będzie

wszczęcia rokowań.

MOŻLIWOŚĆ DŁUŻSZEGO STRAJKU GENERALNEGO

Wśród komitetu strajkowego panuje tendencja, aby z energiczniejszą akcją wstrzymać się do poniedziałku. Gdyby do tego czasu kontakt z przemysłowcami nie został nawiązany, strajk zostanie zaostroszony i proklamowany na dłuższy czas strajk generalny w okręgu łódzkim.

Onegdajszy demonstracyjny strajk powszechny został zlikwidowany. Wczoraj robotnicy powrócili do normalnej pracy.

Parlament kończy prace

Sejm zakończy prace koło środy

Sejm zbiera się we wtorek i nie jest wykluczone, że niezależnie od tego posiedzenia odbędzie się jeszcze jedno. Marszałek Światłowski bowiem pragnie

zalać wszystkie wnioski poselskie, które wpłynęły podczas bieżącej sesji. W każdym razie sesja zostanie zamknięta w przyszłym tygodniu około środy albo czwartku.

Ostatnie posiedzenie Senatu

Wczoraj przed południem odbyło się ostatnie posiedzenie Senatu w bieżącej sesji parlamentarnej. Posiedzenie trwało jedynie 37 minut.

Bez dyskusji przyjęto po referacie sen. Porzyńskiego (S. B.) ustawę o pełnomocnictwach dla Prezydenta Rzplitej. Na wniosek sen. Targowskiego postanowiono nie dyskutować nad wspomnianą ustawą. Sen. Woźnicki (Klub

Lud.) zapewnił, że opozycja nie miała zamiaru przemawiać do tego punktu a więc wniosek sen. Targowskiego był zbędny. Przed głosowaniem salę obrad opuściły stronnictwa opozycyjne i ustawę przyjęto głosami klubu B. B.

Następnie zająłono pozostałe punkty porządku dziennego. Marszałek Raczkiewicz, zamykając posiedzenie, oświadczył, że Senat wyczerpał wszystkie ustawy przesłane mu przez Sejm.

Dekrety na zasadzie pełnomocnictw

Po zamknięciu sesji ciąż parlamentarnych nastąpić mają zapowiedziane już

zmiany w składzie gabinetu premiera Prystora. W kołach politycznych mówią, że rząd natychmiast przystąpi do intensywnej pracy i wyda szereg dekretów na podstawie uchwalonej ustawy o pełnomocnictwach. Przypuszcza się, że obok dekretów w sprawach gospodarczych ukaze się już w najbliższym czasie ustawa prasowa, która wpłynęła wprawdzie do Sejmu, ale nie zdołano jej na drodze ustawodawczej zalać.

Wybór Prezydenta na Wawelu?

Wedle krążących pogłosek 3 maja odbędzie się w Krakowie na Wawelu Zgromadzenie Narodowe celem dokonania wyboru Prezydenta Rzplitej. Okres urzędowania obecnego Prezydenta wygasa z końcem maja.

Przymusowe szczepienie ospy 1.700.000 dzieci

Departament służby zdrowia Opiekł Spółecznej przeprowadzi na terenie całego kraju akcję przymusowego szczepienia ospy dzieciom. Przymusowe szczepienia ospy podlegają dzieci urodzone w roku 1932 oraz w roku 1933. Według obliczeń Ministerstwa Opiekł Spółecznej, akcja szczepień ochronnych obejmie 1.700.000 dzieci. Szczepienia dokonywane będą przez magistraty i przez lekarzy powiatowych bezpłatnie.

Burzliwe zajścia w Łodzi pod konsulatem niemieckim

ŁÓDŹ (tel. wł.) — Wczoraj około godz. 11-tej przed poł. z różnych stron miasta zaczęły się gromadzić tłumy przed gmachem Konsulatu niemieckiego przy ul. Piotrkowskiej 260.

Gdy tłum się zgromadził, zaczęto wznosić wrocie okrzyki przeciw Hitlerowi i rządowi Rzeszy. Odzywały się nawet

głosy, by wtargnąć do wnętrza i zdemolować lokal.

Tłum naparł na bramę i wtedy zjawili się policja, przystępując do rozpraszania demonstrantów. Tłum narazie rozpadł się, lecz po chwili zaczął znów zbierać się w drobne grupki.

Manifestacja przyjęła ostrzejszą formę. Z tłumu padły kamie

nie w okna konsulatu. Wtedy policja energicznie przystąpiła do likwidacji zajścia. Aresztowano 9 osób.

Gmach konsulatu obsadzono silniejszym oddziałem policji.

Jak się okazało, demonstracje były dziełem młodzieży komunistycznej.

Rozszalałe żywioły nad Rusią Podkarpacką

KOSZYCE (PAT). — Nad wschodnią Słowacją i Rusią Podkarpacką od trzech dni panuje silna wichura, która wczoraj osiągnęła punkt kulminacyjny. W wielu miejscowościach wiatr porzywał dachy z domów i powrywał drzewa przydrożne, powodując zatamowanie komunikacji.

Na Rusi Podkarpackiej wichura spowodowała wielkie spustoszenia w gminie Hankówce, gdzie m. in. stuletni buk, obalony wichrem, przytłoczył stojącą opo-

dal chatę, zabijając dwie osoby, a kilka raniąc ciężko.

W kilku miejscowościach na Słowacji miały miejsce wczoraj pożary, które wskutek panującej wichury przybrały wkrótce

groźne rozmiary. Miejscowość Klenów spłonęła prawie zupełnie, zaś we wsł Kubaki spłonęło 40 zabudowań. Jest kilka ofiar w ludziach. Straty materialne są bardzo znaczne.

Przybywają nowi świadkowie w procesie przeciwko Ricie Gorgonowej

Mimo przerwy w procesie — praca wymiaru sprawiedliwości nie ustaje.

W poniedziałek nastąpił wjazd w Brzuchowicach, mająca na celu zbadanie plwicy. Badanie to przeprowadził inż. Pareński

w obecności sędziego śledczego Macheta i adw. Axera.

Ze Lwowa donoszą, że władze lwowskie otrzymały dla doręczenia 11 wezwań. Wynikałoby z tego, że sąd przychylił się do wniosku obrony. Świadkowie, ci wy-

znaczeni są na 29 i 30 marca.

Przez sąd ma być również przesłuchany insp. poncji Piątkiewicz z Warszawy na okoliczność, że istnieje wśród przestępców zawoadowskich przesąd, iż dla uniknięcia pościgu, zostawia należy kał.

Ślady kału, znalezione po mordsterwie, zostały poddane badaniu, rezultat tych badań nie jest jednak znany.

TRZY RÓDZAJE OPINJI

W dalszym ciągu napływają z całej Polski setki listów, które można podzielić na trzy grupy: pierwsza — to zdecydowani zwolennicy poglądu, że Gorgonowa jest sprawczynią mordu, druga — że sama nie zabiła, ale współdziałała w zbrodni, wreszcie trzecia, twierdząca, że Gorgonowa jest niewinna.

NIENAWIŚĆ DO GORGONOWEJ motywuje pewna warszawianka tem, że Gorgonowa robi wrażenie typu złej magicy, burzy się więc przeciw niej i jest nią niecierzyński kobiet.

(Dal. ciąg spraw, na str. 2-ej).

Święta już blisko to też rozdamy odrazu podwójną ilość premii

za dwa miesiące: marzec i kwiecień.

600 do 700

cennych premii otrzymają nasi stali Czytelnicy w pierwszych dniach kwietnia a szczegółową listę premii i premjowanych podamy w numerze przedświątecznym.

Sensacyjny romans z życia wyższych sfer towarzyskich p.t.

SIOSTRA MARJA

do nabycia we wszystkich kioskach krakowskich oraz w Drukarni MONOPOL, NA GRÓDKU 2

40. Zeszyt

Sprawa Rity Gorgonowej

(Początek sprawozdania na str. 1-ej)

Inna kobieta (z Baranowicz) uważa Gorgonową za sprytną i przebiegłą zbrodniarkę, ona jest więc morderczynią, gdyż nikomu innemu na śmierci Lusi nie zależało.

Z Gdyni pewien jegomość snuje przypuszczenia, że Gorgonowa na godzinę przed obudzeniem się Stasia „zalaowała” wszystko. Poszła potem drugi raz do Lusi, by przekonać się, że nie żyje i wtedy Staś widział ją w halu.

Z Suwałk „znawca kobiet” twierdzi, że uderzenie śmiertelne mogła zadać kobieta, bo kiedy jest zła, to może „uderzeniem woli zabici”.

Lwowianka zarzuca Gorgonowej nieokazywanie skruchy i twierdzi, że Gorgonową ratuje w opinii tylko Kropelka.

NIWINNA!

Są jednak liczne kobiety, które wypowiadają się za niewinnością Gorgonowej, opierając się na wewnętrznym przekonaniu i znajomości duszy kobiety-matki.

E. W. A.

Ettinger — Wozniakowski — Aker: z pierwszych liter nazwisk ułóżda się imię EWA — pierwszej grzesznicy rodzaju ludzkiego. Stąd wyciąga pewien korespondent wniosek, że... Gorgonowa jest winna!

TO SĄ PODŁE PLOTKI!

— mówi Zaremba o wiadomościach prasy lwowskiej.

Z obowiązku podaliśmy wczoraj sensacyjne wiadomości o przeszłości inż. Zaremby, które rzekomo wyszperała prasa lwowska.

Wiadomości te niezwykle oburzyły inż. Zarembę, że jego brat Włodzimierz, który twierdzi umarł na szkarlatynę, mając trzy lata, a wówczas Zaremba miał lat cztery. Zaprzecza też, by jego siostra, Helena, była obłąkana. Była sparaliżowana wskutek wypadku w dzieciństwie i została umieszczona po śmierci matki w zakładzie im. Bilińskich dla nieuleczalnych, gdzie istotnie życie zakończyła.

Matka Zaremby nie tułała się po obcych ludziach, jak to twierdzi prasa lwowska, gdyż do końca swego życia mieszkała z córkami Heleną i Marią. P. Zaremba, jako człowiek żonaty, miał własny dom.

Zaprzecza też p. Zaremba plotkom o zajściach z nieślubnym synem.

Pamiętajcie o bezrobotnych

Uparci sekundanci

Musisz się bić!

(S. F.) Sprawa honorowa powstaje wtedy, kiedy jeden osobnik da drugiemu w pysk.

Jak się w takim wypadku na leży zachować, poucza kodeks honorowy, który nie każe bijać cemu oddać, lecz każe posłać mu sekundantów.

Tak właśnie postąpił p. Leon Szmulewicz, kiedy dostał w twarz od p. Wajcmana.

Wezwał do siebie dwóch kolegów i oświadczył im:

— Idźcie do niego, powiedzcie, że jesteście sekundantami i że ja żądam, żeby on mnie przeprosił.

Po dwóch godzinach sekundanci wrócili. Twarze ich były poważne i zdecydowane.

— Leon! On cie nie chce przeprosić! Więc myśmy postanowili, że się będziesz z nim bić.

P. Leon zerwał się oburzony.

— Co?! Wyście postanowili? To się bijcie sami.

— Leon! Tyś został przez niego dotknięty na honorze!

Oburzony p. Zaremba porozumiał się z adw. Szurlejem, który w jego imieniu wytoczył proces o oszczerstwo dziennikowi lwowskiemu.

Zeznania b. min. Miedzińskiego o oskarżonym inż. Ruszczewskim

Wczoraj w piątym dniu rozprawy przeciwko inżynierowi Ruszczewskiemu, za pulpitem dla świadków stanął b. minister poczty i telegrafów Bogusław Miedziński.

Posel Miedziński opowiada, że Ruszczewskiego znał z lwowskiej ławy uniwersyteckiej, uważał go za człowieka uzdolnionego, idealowca i dlatego miał pełne zaufanie, angażując Ruszczewskiego do ministerstwa. P. Miedziński nie uważał za wskazane reklamowanie poczty za pomocą filmu, jednak dał się przekonać, że propagandowy film odda zasługi informacyjne, zapobiegne nadużyciom przy przesyłkach pieniędzy w listach poleconych, czy też na wet zwykłych.

Wykonanie filmu „Tajemnica skrzynki pocztowej” (tytuł p. minister uważał za niewłaściwy żart) zainicjował samodzielnie Ruszczewski.

Gdy p. Miedziński przekonał się, że koszty filmu przekraczają umówiony kosztorys, oraz, że wpływy są prawie żadne, zażądał wyjaśnień od Ruszczewskiego. Niezadowolony wniósł skargę do prokuratora. Gdy także w Sejmie zaczęto podnosić zarzuty o przekroczenia budżetu przez

Min. Poczty i Telegr. i wreszcie Najw. Izba Kontroli stwierdziła nieprawidłowości, zdecydowano dymisję Ruszczewskiego.

Co do gmachu poczty w Gdyni, to p. Miedziński był zdania, że gmach powinien być wielki i okazały, ze względu na rozwijający się port gdynijski, to też nie stawia zarzutów oskarżonemu za przekroczenie kosztorysu.

Ruszczewski w związku z zarzutami, stawianymi Ministerstwu, przemawiał raz w komisji budżetowej Sejmu, sprowadzony tam przez p. Miedzińskiego.

B. minister Miedziński, angażując Ruszczewskiego do Ministerstwa, wiedział, że oskarżony znajduje się na czarnej liście dostawców wojskowych, jednak, jak zeznaje, mówiono mu, że Ruszczewski dostał się na czarną listę wskutek stykania się z komunistami jednostkami. Ten zarzut p. Miedziński uznał za absurdalny, mając pełne zaufanie do przekonani politycznych Ruszczewskiego.

Sąd ustanawia na czas zeznań p. Miedzińskiego o budowie centr. gmachu poczty w W-wie, zarządzić tajność obrad. Drzwi sali sądowej zostaną zamknięte.

Jak sobie hrabia pozwalał wym, ślać na Polaków po niemiecku

Niezwykle zainteresowanie wwołał proces hrabiego Lasockiego, oskarżonego o zeżnienie narodu polskiego. Pan hrabia, „magnat z pod Kutna”, w miejscu publicznym, w wielkiej i uczęszczanej kawiarni Europejskiej, pozwolił sobie na bezcelne odezwanie: „Wy polskie świni... nie znacie niemieckiego, to prac was po pysku!”

Wczoraj na sprawę Lasocki został sprowadzony wprost z więzienia. Jest to szczupły brunecik, średniego wzrostu, nie wyglądający ani na arystokratę, ani na awanturnika.

Oskarżony do winy się nie

przynaję. Tłumaczy się stanem nierzezywym. Do stolicy przyjechał „pobawić się”. Pił od wieczora aż do rana i później do południa do cniwli krytycznej sceny. Do kawiarni Europejskiej przyszedł w towarzystwie znajomego. Nie przypomina sobie, by miał wypowiedzieć „polskie świni”, denerwował się tylko z powodu... złej usługi kelnera. Jest Polakiem i w pełnej przytomności nie mógłby sobie na nic podobnego pozwolić.

Świadek, kelner Bojanowicz, opowiada, że oskarżony, żądając od niego karty win, kpił sobie, rozmawiając różnymi językami. Stwierdza, że jako Polak poczuł się bardzo dotknięty słowami oskarżonego.

Świadek, metre d'hotel Morawski, wszedł na salę, zwabiony awanturą. Lasocki powiedział do niego: „Weg” i Morawski kazał wyprowadzić z sali gości awanturujących się, i wtedy Lasocki wował: „Polscy szwiniści!... świni!...”

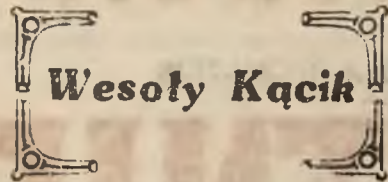
Sensacją są zeznania prokuratora Grabowskiego — świadka.

Prok. Grabowski przypadkowo był świadkiem zajścia, wszedł do hallu razem z wyprowadzonym Lasockim, który, nie wiedząc, z kim ma do czynienia, nie taktownie wymachiwał rękami w kierunku świadka.

Prokurator stwierdza, że dopiero usłyszawszy Lasockiego mówiącego po polsku, zorientował się, że oskarżony nie jest Niemcem.

Prokurator Sieroszewski, występujący w sprawie, zwraca uwagę na słowa dyrektora kawiarni Europejskiej, Morawskiego, który zeznał, że w czasie awantury Lasocki wyraził się do niego:

— Nie jest pan dobrym rządcą. Dokończenie obok.

ZŁY DOBÓR SŁÓW

Nie tak łatwo dobrać odpowiednie słowa do melodji. Tem się tłumaczy, że często w piosence urywa się słowa w połowie i powstają przez to nieporozumienia.

Nieraz słyszymy, jak śpiewa przechodzący oddział żołnierzy:

A on się zes...
A on się zes...
A on się zesnął z konia.
Potem zaś usia...
Potem zaś usia...
Potem zaś usiadł koło błonia.
Ona go pier...
Ona go pier...
Ona go pierwsza zobaczyła.
Zaraz goła...
Zaraz goła...
Zaraz go ładnie zaprosiła.

Podobnie zły dobór słów słyszałem na pewnych imieninach, gdzie zebrani goście ułożyli sobie piosenkę na cześć gospodarza i uroczyście mu ją odśpiewali.

Zaczął się to od starego toastu „sto lat, sto lat, niech żyje, żyje nam”, a potem szły dalsze zwrotki.

Choroba tyś...
Choroba tyś...
Choroba tysiąc lat cię oninie.
Niech zdechnie już.
Niech zdechnie już.
Niech zdechnie już każdy twój wróg.
Wiemy ty mordo.
Wiemy ty mordo.
Wiemy ty mordowałeś się w życiu.

A teraz bydło.
A teraz bydło.
A teraz by dlonie twe odpoczęły.

Po śmierci ci pomnik.
Po śmierci ci pomnik.
Po śmierci ci pomnik wystawimy.
Zrobim ci na usta.
Zrobim ci na usta.
Zrobim ci na ustawionym pomniku.

Napisz z zapytaniem.
Napisz z zapytaniem.
„Czy był ktoś lepszy?” Czy liże przyjaciela.
Czy liże przyjaciela.
Czy liże przyjaciela.
Czyli że przyjaciela mamy w tobie dobrego.

Napelon Sadek

ca, kiedy pozwala pan na wyrzucanie gości...

Te słowa dowodzą, że Lasocki zdawał sobie sprawę ze swego postępowania.

Mała sala sądu okręgowego, przepełniona publicznością, ława dziennikarzy zajęta od pierwszego do ostatniego miejsca.

Lasockiemu, według nowego kodeksu karnego grozi kara do 3 lat aresztu lub nawet więzienia. Polskie kodeksy karne, obowiązujące do dn. 1 września ub. r. nie przewidywały wcale przestępstwa obrazy narodu.

Sąd po naradzie wydał wyrok skazujący Lasockiego na rok więzienia. Areszt prewencyjny został utrzymany w mocy. Obrona za powiedziała apelację.

Szybkim krokiem zbliża się dzień, w którym ktoś wygra na Loterii Państwowej milion złotych. O tem, że milion wygra się — na Loterii w ostatnim dniu ciągnięcia V-tej klasy, wie już cała Polska. Badania statystyczne dowiodły, że z pośród pełnoletnich ludzi w Polsce tylko jeden człowiek o tem nie wie, ale okazało się, że ten jeden nie umiał czytać, bo był ślepy, i nie miał w domu radja, bo był głuchy. Poza tem wszyscy wiedzą, że ostatniego dnia ciągnięcia V-tej klasy z koła loteryjnego wyjdzie milion złotych. Stanie się to 11 kwietnia. Tak więc Polskę, przybędzie tego dnia nowy milioner.

Czy wiecie że...

(m) Muchy pokojowe potrafią w ciągu 24 godzin przebyć 8 — 9 km drogi. Rekord muchy wynosi 20 km.

(m) Jako środek przeciw chorobie „lotniczej” służy mleko. Wszyscy pasażerowie, udający się w podróż samolotami, są zaopatrywani w mleko.

(m) Szczupaki żyją 150 lat, a karpie osiągną i 250 lat życia!

(m) W ciągu ostatnich 10 lat ludność Indji powiększyła się o przeszło 10 milionów osób.

(m) W 450 roku przed Narodzeniem Chrystusa w Bizancjum organizowane były konkursy piękności, w których udział brali wyłącznie członkowie rodziny królewskiej i przedstawiciele arystokracji. Zdobywczyni tytułu królowej podejmowana była na wspaniałych bankietach, a pokonane na czas uroczystości musiały usuwać się z miasta.

(m) Statystyka wykazuje, że co osiemdziesiąt narodzin są narodzinami dwojaczek, a narodzin trojczek zachodzą co 7.800 narodzin.

(m) Najstarszym zwierzęciem domowym jest kura. „Pierzasta dama” była już znana przed tysiącami lat w Azji i właśnie stamtąd została sprowadzona do Europy, skąd dopiero w r. 1500 przedostała się do Ameryki.

RADJO

ROZGŁOSNIA WARSZAWSKA

10.00 Transmisja Nabożeństwa ze Lwowa. 11.35 Odczyt misyjny. 12.15 Poranek Symfoniczny z Filarmonji. W przerwie: „Samoobrona spożywców”. 14.00 „Co słychać, o czym wiedzieć trzeba”. (djalog). 15.00 Muzyka z Krakowa. 16.45 „Kącik języczkowy”. 17.00 Koncert popołudniowy 18.00 Muzyka lekka. 19.25 Słuchowisko p. t. „Pośredniczka”. 20.00 „Wspomnienia z Wiednia”. 21.30 Wiadomości sportowe. 21.40 Recital skrzypcowy. 22.30 Muzyka taneczna.

WIECZÓR MUZYKI WIEDENSKIEJ W RADJO

Dziś o godz. 20.00 rozgłosnia warszawska nadaje koncert p. t. „Wspomnienia z Wiednia”; interesujący program tej audycji wypełnią charakterystyczne melodie wiedeńskie, utrzymane zawsze w powabnym rytmie walca, oraz piękne piosenki o Wiedniu, winie i Praterze i oczywiście... o miłości. Jako solistka wystąpi utalentowana operetkowa śpiewaczka wiedeńska — Greta Turnaj, celująca specjalnie w piosenkach. Orkiestra dyrygować będzie Maks Geiger, znany z występów w radiostacji wiedeńskiej.

Podróżuj samolotem

P. L. „LoL.t”

Morfinistka

Łapiduchy

Rzuciliśmy swego czasu pytanie: „Kto chce zostać bohaterem powieści?” Z pośród licznych odpowiedzi — wybraliśmy jedną, przyciągnięci niezwykłością przeżyć autorki listu. Zwróciliśmy przytem uwagę na jeden, niezwykle ważny moment. Narkotyzowanie się stało się prawie klęską: na wsi — eter, w miastach kokaina i morfina. W szponach narkotyku giną całe zastępy ludzi. Oddając się straszemu nałogowi, nie myślą o tem, a często i nie wiedzą, jakie okropne skutki powodują narkotyki.

Przeżycia naszej Bohaterki mogą być groźną, a tak potrzebą na przestrożę.

Zaprosiliśmy autorkę listu do redakcji.

Ujrzeliśmy młodą, w czerń ubraną piękną blondynkę, o nie zwykłym wyrazie oczu. Jej postać i zachowanie się tchnęły prostotą, czarem, a jednocześnie wyraźnie uchwytnym, smutkiem.

Katwo doszło do porozumienia. I oto z opowieści panny Haliny N. wysnuliśmy powieść.

Panna Halina, jako młode dziewczątka, uciekła z domu i w charakterze sanitariuszki znalazła się w wojskowym szpitalu w Wilnie, gdzie służył również jej młodzieńki narzeczony Jerzy G. Narzeczony wyruszył na front.

I tu spadł na młodzieńckie dziewczę pierwszy cios: porabany szabliami narzeczony zmarł w szpitalu na jej rękach.

Zrozpaczona — prosiła o przydział na front i znalazła się w szpitalu polowym Nr. 305, gdzie nauczyła się zażywać kokainę.

Po długim pobycie na froncie, krótkiej niewoli w rękach bolszewików, siostra Halina otrzymała przydział do szpitala w Warszawie przy ul. Prostej Nr. 12 (w budynku szkolnym). Pracowała tu w okresie krwawych walk o Warszawę w r. 1920.

Na trzęsącym się niemilosierdzie nie samochodzie-sanitarce jedzie siostra Halina z lekarzem. Po niebie snują się smugi światła reflektorów. Przeciagle bez przerwy huczą armaty. Zoddali dobiega również grzechotanie strzałów karabinowych.

Toczy się bój o Warszawę. Na polach Radzymina leje się krew młodych żołnierzy.

W bródach, wrytych przez kule armatnie, jęczą i konają ranni.

Strzały karabinów maszynowych, zda się, rozlegają się tuż w pobliżu. Nagle błyski oślepiają chwilami oczy, wpatrzone usilnie w mrok nocny.

Śpiwny gwizd kuli, rozlegający się od czasu do czasu mimo sapania motoru, ostrzega.

— Dalej nie można — rozkazuje lekarz. — Idziemy pieszo! Gromadka z lekarzem na czele jaśnieje bielą fartuchów i opasek z czerwonym krzyżem na tle ciemności. Kule pogwizdują im koło uszu.

Nagły jęk w tylnych szeregach zatrzymuje na chwilę pochód. To sanitariusz dostał kulę. Nachyla się nad nim lekarz. Wyprostowuje się jednak zaraz i mówi głosem spokojnie:

— Marsz!

Idą w milczeniu dalej. Z mroków nocy, z pośród odległych huków i terkotu wystrzałów dobiega ich uszu skomlenie ciche.

Po chwili słychać już wyraźnie:

— Mamo... Mamo... Mamo...

Ciemna sylwetka pełznie na rękach na tle jasnego piasku. Dziecięca bezkrwista twarz bieleje w mroku. Napół przytomnymi oczami wpatruje się w ludzi, którzy nachylają się nad nim. Wargi poruszają się, ale nie wydobywa się z nich głos.

— Postrzał w brzuch — mówi lekarz. — Zastrzyk, siostrze.

Siostra Halina opiera chłopcę głowę na swych kolanach. Patrzy na przyknięte oczy, na drobne rysy delikatne i żal serdecznie ścisła jej serce.

Ukuty igłą chłopiec drgnął. Z trudem otworzył oczy. Zarzy się w nich niezrozumienie tego, co się stało. Przez chwilę wpatruje się w twarz siostry Haliny. Poruszają się jego wargi i wreszcie zdobywa się na wysiłek:

— Niech pani powie mojej mamie...

Głowa zwisa bezwładnie, ciało wstrząsnęło drgawkami śmiertelnymi.

Siostra Halina składa ostrożnie bezwładną głowę na poduszkę z piasku i, rzuciwszy ostatnie spojrzenie na zmarłego, idzie za lekarzem.

Na ziemi czernią się ciała. Przeważnie nieruchome, z szeroko otwartymi oczami, przypatrującymi się niebu w zastygłym zdumieniu. Lekarz i siostra podchodzą do każdego, nasłuchując pilnie, czy chociaż drobny szmer serca nie dopomina się ratunku życia.

Są tacy. Siostra Halina robi zastrzyk. Zwinnymi rękami spowija w bandażu głowy, ręce, nogi, piersi. Sanitariusze delikatnie unoszą twardymi rękami ciało z ziemi, wkładają na nosze i idą w ciemnościach, zdając do szpitala.

— Więcej nie zabierzemy — decyduje lekarz. — Wracać!

Sanitarka znów sapie i trzęsie przy wtórze jęku rannych.

Potem, opróżniwszy swe wnętrza przed bramą szpitala, zawracają. Raz, drugi, trzeci.

Siostra Halina pracuje jakby we śnie. Nie spała naprawdę dwie noce, nabiegała się w ciągu dnia bez przerwy z piętra na piętro, ale teraz chodzi od brzozy do brzozy jak nieznużony automat, nachyla się nad leżącymi, czujna na każde drgnięcie leżących ciał, na każdy jęk dobiegający jej uszu.

Świt zaróżowił niebo i rozgania mgły, snujące się nad polami.

Nagle z jakiegoś rowu rozlega się głos:

— Hej, łapiduchy! Proszę bliżej!

Zmęczona twarz doktora wykrzywia się śmiechem.

Z głębokiego leża podnosi się smukła sylwetka żołnierza. Na szyi ma przewieszony karabin, jedna ręka zwisa bezwładnie, druga daje znak.

Zbliżyli się.

— Proszę zobaczyć, czy mój oficer jeszcze żyje. Zdaje się, że mu porządnie dogodzili. Ledwie go tu przytaszczył, bo ciężki jak djabeł.

W głębokim leżu leżał oficer z zakrwawioną głową, nieprzytomny. Brudny bandaż, przez który obficie przesiąkła krew, zakrywał mu twarz.

Lekarz nachylił się nad nim.

— No co? Żyje? — nachylił się żołnierz nad leżym.

— Żyje — odparł lekarz.

Otwartą młodzieńczą twarz rozjaśnia uśmiech.

— To wobec tego niech siostra zobaczy, bo mnie też przetłucili trochę rękę.

Kula przebiła mu rękę poniżej łokcia. Wprawne ręce siostry Haliny przewiązały szybko ranę, przykryła skrzepniętą krwią.

Poszli w kierunku sanitarki. Żołnierz oddał karabin „łapiduchowi” i idzie ciężkim żołnierskim krokiem koło siostry Haliny.

Dalszy ciąg opisu przeżyć naszej Bohaterki w jutrzejszym numerze.

działają tabletki Togał przy bólach reumatycznych, podagrze, bólach i rwaniu w stawach, neuralgji i przeziębieniu. Już od przeszło lat 15-tu z najlepszym powodzeniem stosuje się przy tych schorzeniach tabletki Togał. Przeszło 6000 lekarzy, w tej liczbie wielu wybitnych profesorów, potwierdziło skuteczność działania tabletek Togał. Spróbujcie i przekonajcie się sami dziś jeszcze! Należy jednak zwracać baczną uwagę na nieuszkodzone oryginalne opakowanie. Do nabycia we wszystkich aptekach.

Ciekawy epizod „tragedji klimontowskiej”

Podaliśmy wczoraj wiadomość, że górnicy opuścili podziemia kopalni w Klimontowie po dziesięćdniowej głodówce. Wyszli z mroków kopalni na światło dzienne po zmudnej i wyczerpującej walce, którą w zakresie robotniczym należy uznać za zwycięską.

Jak ta walka wyglądała, pisaliśmy już. Pisaliśmy dużo, ale jeszcze za mało, aby w barwach najwłaściwszych i najdokładniejszych odmalować heroiczny fragment rzeczywistości pracowniczej, który spularyzował się ostatnio pod nazwą „tragedji klimontowskiej”.

Jako bierny widz tej tragedji, który z obowiązkowego dziennikarskiego przybył do Klimontowa, by własnymi oczami podziwiać bohaterstwo polskiego górnika, brojącego ostatkiem sił bogactwa narodowego, muszę jeszcze opowiedzieć ciekawy epizod, wiążący się z rysunkiem, jaki reprodukuje.

Rysunek ten, wykonany twarzą ręką głodującego górnika w szybie kopalni, przedstawia dwóch wartowników na posterunku. Wręczył mi go delegat, który wyjechał z szybu, mówiąc:

— Moi koledzy proszą pana redaktora o zamieszczenie tego rysunku w prasie by cała Polska dowiedziała się, że u nas panuje wzorowy porządek. Spoglądajcie ciekawie na ry-

sunek i zdziwiony pytam: — Włec macie panowie, na dole karabiny?

— Mamy. Ale nikomu krzywdy się nie stanie, bo z nich strzelać nie można.

— Dlaczego?

— Bo są z drzewa.

— Jaki więc cel ma takie „uzbrojenie”?

— To dłuższa historia. Jak pan wie, do kopalni można zejść dwoma windami. Nie są to jednak jedynie dostępy do kopalni względnie wyjścia z niej. Nasza kopalnia rozporządza pięcioma pochylniami. Są to korytarze podziemne, pochylone w stosunku do głównych chodników kopalnianych, które można wyostać się na ziemię. Wyloty nachylił mieszczą się o 3 km. za kopalnią.

Przełścia te są bardzo niebezpieczne. Nawet wytrawny górnik może tam stracić życie.

Gdy postanowiliśmy bronić kopalni i zatrzymaliśmy się w podziemiu, kilku słabszego ducha, łakając się śmierci głodowej, cichaczem usiłowało wyostać się z kopalni przez pochylnię. Nie mogliśmy dopuścić do nieszczęścia! Zorganizowaliśmy posterunki wartownicze, których zadaniem było czuwać, aby nikt się nie wdał.

Gromada walczyliśmy, w gromadzie wytrwaliśmy, a do tego nam potrzebne są tylko — kłuczy z uśmiechem górnik — drewniane karabiny. (Zob. W.)

CAŁY DZIEŃ SŁOŃCE

Dawniej trzeba było często całymi dniami postawiać bieliznę na słońcu, uwatowane bowiem, że jedynie promienie słoneczne przez działanie tlenu wybielają bieliznę. Jakże łatwo odbywa się to dziś przy stosowaniu Radionu! Radion w zupełności zastępuje bielienie na słońcu. Podczas gdy zawartość w Radionie czyste mydło usuwa brud z bielizny, miliony pęcherzyków tlenu nadają jej świeży, śnieżnobiały wygląd. Latem, czy zimą Radion zastępuje działanie promieni słonecznych.

RADION **BIELI JAK SŁOŃCE!**

A PRZEDTEM NAMOCZYĆ W PRÓSZKU SCHICHTA

UPIORY WARSZAWY

Niesamowite dzieje ofiar potwornych zbrodniarzy

STRESZCZENIE.

Leon Walski prosił swego brata Piotra, właściciela zakładu dla obłąkanych o pomoc. Przed paru laty uciekł od swej żony Zofji, córki bankiera polskiego w Brazylii, sprzeniewierzywszy sporą sumę, co, zresztą, już przed nim uczynił również niejaki Merecki, obecnie bogaty bankier. Aż tu nagle żona zawiadomiła go, że po śmierci ojca wraca do kraju ze swoją 5-letnią córeczką z pierwszego małżeństwa — Lilijką — oraz z 800.000 zł., które dziewczynka dostała w spadku od swych krewnych. Leon tymczasem zakochał się tu w Irenie Mereckiej i postanowił ją poślubić. Aby zaś uchronić się od żony, zaproponował bratu, żeby ją wraz z dzieckiem zamknął w jego zakładzie dla obłąkanych, co też uczynili.

Aby Irenę skłonić do małżeństwa, Leon zagroził jej ojcu, że ujawni sprzeniewierzenie, dokonane przez Mereckiego. Nie mając innego wyjścia, Irena — zgodziła się, ukryła wszakże przed Leonem, że już przed ślubem miała kochanka. Był nim kapitan Jan Marlewski, syn leśniczego z Wilczyc (majątku Mereckiego). Miała nawet z nim syna, ośmioletniego już Bolesia, wychowywanego w Wawrze pod opieką dawnej wychowawczyni Ireny — Madzi Molskiej. Do ślubu między Marlewskim a Ireną nie doszło, bo jego ojciec sprzeciwił się małżeństwu syna z córką złodzieja i lichwiarza. Jan z bólem serca zerwał z Ireną i wyjechał na Kresy. Gdy się dowiedział o jej ślubie z innym, wrócił.

Agentom Walskiego udało się podpatrzeć spotkanie Ireny z Janem w Wawrze i podsłuchać ich rozmowę.

W wyniku tego Walski zabił Jana Marlewskiego w pojedynku, a syna jego i Irenę — Bolcia — porwał przy pomocy swego brata, który uwięził go u siebie, w sąsiedztwie Zofji.

Tymczasem najmocniej w niej Piotr zakochał się w Zofji. Sugestią uczynił ją swą kochanką. Ale nie na długo. Rozchorował się, a ona skorzystała z tego, aby uciec z zakładu. Przedtem jeszcze wymogła na nim wypuszczenie na wolność małego Bolcia. Mniej więcej w tym samym czasie jej córce Lilijce udało się również uciec z pensjonatu. Zaopiekował się nią dorożkarz Malesa. Zamieszkała u niego i wychowywała się wraz z jego dziećmi: Mackiem, Mirą i ułomnym „Pajacykiem”.

Lilijka pracowała wraz z M.łą w pracowni kapeluszy. Była już dorastającą panienką. Jedną z klientek — Niusia Bałicka — aktoreczka, prowadząca lepszy tryb życia, zaprosiła Lilijkę do Krynicy, bo Malesowa ciężko chorowała na gruźlicę i chodziło o to, aby się Lilijka nie zaraziła.

W Krynicy Niusia spotkała Leona Walskiego. Przy okazji poznał on Lilijkę. Postanowił ją uwieść. Dał jej nawet tysiąc złotych dla Malesowej, ale Nusia do tego nie dopuściła. Postanowiła mu dać swój pierścionek, pamiątkę po zmarłej matce w zastaw, że mu zwróci te dwa tysiące, gdy będzie mogła.

Tymczasem Maciek Malesa oświadczył się Lilijce i został przyjęty. Nie podejrzewała bowiem, że Maciek już oddawna nie pracuje w garażu, jak dawniej, lecz stoi na czele bandy złodziei, do której należeli również bracia o przezwiskach „Grosik” i „Andrus”.

Gdy to wyszło najaw, Lilijka zerwała z Mackiem, a ojciec jego wpadł w obłąd. Maciek rzucił się na Lilijkę i zranił ją. Uciekła. Na ulicy znalazł ją zemłodną... Bolek, który już był studentem medycyny. W swoim czasie Piotr Walski wypuścił go na wolność, myśląc, iż Boles gdzieś zginie.

Ale chłopiec wrócił do Wawra i pod opieką Madzi wyrósł na pięknego młodzieńca. Mieszkali teraz razem przy ulicy Litewskiej.

Lilijka nazajutrz wyszła od Madzi, nie czekając na powrót polka i więcej się z nim nie widywała. Któregos dnia Pajacyk jej oświadczył, że wyjeżdża do Udyni. Powiedział, że nie może patrzeć na sprawowanie się Miry.

Rzeczywiście w życiu Miry zaszła zmiana. Zakochał się w niej z wzajemnością Marjan Merecki, brat Ireny Walskiej. Namówił, aby porzuciła pracę, zamieszkała w wynajętym dla niej mieszkanku i została jego kochanką. Wobec tego Lilijka też się wyprowadziła. Mira zapytała ją, czy także się w kim nie kocha.

Lilijka odpowiedziała, że nie, ale rzeczywistość wkrótce zadła kłam jej słowom. Znowu ześlą się z Boikiem Marlewskim. Od owej chwili widywali się częściej. Z jego opowiadań Lilijka wywnioskowała, że musiał znać jej matkę, na której ślad w dalszym ciągu jednak natrafić nie mogła.

Tymczasem Marjan Merecki stopniowo dowiadywał się o sprawkach swego ojca. Już mu brzydko życie w Warszawie. Postanowił wrócić na Kresy. Bardzo ogólnie oświadczył to Mirze.

Wstrząsana spazmatycznymi szlochami, które daremnie starała się ukryć, Mira spoglądała na Marjana błędnymi oczyma...

Muskał rozpalonemi wargami każdy paluszek Mirki pokolei, mówiąc:

— No... jeszcze nie tak zaraz... ale widzisz... ktoś mi bąknął, że mam znów być wysłany z Warszawy... Podobno mam otrzymać dowództwo szwadronu na Kresach. To trudno. Każdy oficer musi przez to przejść. Władze nie lubią, żeby się tu zasiedzieć w Warszawie przy biurkach. Oficer musi się... przewietrzać... Co do mnie, nie mogę wpłynąć na zmianę rozkazu. W wojsku: rozkaz to rozkaz i amen.

Kłamał, ale tylko dlatego, aby złagodzić Mirze

dotkliwy cios, jaki jej zadawał. Chodziło mu też o to, aby stworzyć pozory, że to nie jego był pomysł... że mu to narzucono zgóry...

Mira szeptała:

— Cóż z tego, że jeszcze nie zaraz... ale wkrótce... już lada dzień! O, czuję, czuję już tę bliską chwilę, gdy będziemy musieli się rozstać i już, zapewne, na zawsze...

— Mirusko... — szepnął pieszczotliwie i chciał ją objąć czule.

Mira wszakże odruchowo cofnęła się.

— Więc masz żal do mnie?

— Skądże? Czemuż miałabym mieć żal? Przez kilka miesięcy, które, niestety, wydały mi się jedną chwilką, byłam szczęśliwa, o, bardzo, bardzo szczęśliwa... nie mam więc prawa narzekać... ani się skarżyć... Przeciwnie, muszę ci dziękować z całego serca za tyle szczęścia, ile mi dałeś...

— I... poza tem... jeszcze przecież nic postanowionego... Może to tylko pogłoska... Może jeszcze zostanie w Warszawie, Mireńko moja cudna — szeptał, czując przypływ wyrzutów sumienia, że porzuca tę dziewczynę, pchając w otchłań nędzy, z której ją sam wyciągnął...

Minęło kilka dni.

Wciąż jeszcze ożywiony pragnieniem najszybszego wyjazdu z Warszawy, Marjan poruszał niebo i ziemię, aby uzyskać przeniesienie na Kresy do KOP'u.

Wreszcie mu się udało.

Z samego rana poszedł do Ireny, aby siostrę swoją zawładnąć o tem przedewszystkiem. W drzwiach spotkał... ojca, który o tej porze dopiero powracał z hulanki...

Był nieco podпиты jeszcze, ale zauważył błysk odrazy w oczach syna i zawołał:

— Czego szczerzysz oczy? Nie widziałeś jeszcze człowieka zalanego, ty, oficer? Baba jesteś, nie wojak! Zresztą, nie udawaj przede mną cnotliwego Józefa. Jesteś taka cicha woda, co bardzo ładnie brzęgi rwie w małym mieszkanku przy Al. Ujazdowskiej. Wiemy, wiemy coś o tem! Jest tam podobno jakieś śliczne dziewczętko, które ukrywasz przed całym światem w obawie, aby ci nie sprzątnięto z przed nosa czarującej kochanki. I dlatego właśnie nie powinienes spoglądać na ojca zgóry. Ojciec ci się jeszcze może bardzo przydać. Zwłaszcza, gdy przyjdzie czas, że zechcesz, jak każdy przyzwoity człowiek, ożenić się. Wtedy dopiero się zaczną awantury, spazmy, tragedje. Na otarcie łez kochanki trzeba będzie sypanąć grubszy grosik. Oficerska pensja na to nie starczy. Trzeba będzie poprosić tatusia, aby otworzył swoją kasę...

— Niema obawy — odparł Marjan szorstko. — Zeniaczka ani mi w głowie. Zresztą od pierwszego wracam na Kresy.

— Co? Przeniesiono cię znów na Kresy? Nie rozumiem, doprawdy. Nie dalej, jak tej nocy jeden z ministrów przyrzekł mi na dancingu, że postara się, abyś dostał majora i wyższe stanowisko w sztabie.

— Ależ ja sam prosiłem o to przeniesienie, ojczec...

— A twoja kochanka? A śliczne mieszkanko?

— Porzucam wszystko.

— Puszczasz w trąbę tę biedaczkę? — bekotał po pijanemu Merecki. — Ha, trudno, ale mój syn jesteś, musisz więc postąpić jak człowiek honoru. Gdy ja rzucam kochankę, daję jej na otarcie łez przynajmniej dziesięć tysięcy. Zostaw jej mieszkanie, zapłać komorne conajmniej za rok zgóry, daj choćby na pół roku na życie, stroje, służbę...

— Nie, ojczec! Nic nie dam, bo nie przyjąłaby. Pracowała u modystki, zanim została moją kochanką i wróci do tej pracy.

— O, to bardzo brzydko z twojej strony. Tak się nie postępuje z kobietami.

— Przeciwnie, ubliżyłbym jej, proponując coś podobnego...

— Hm... może i masz rację. Te wasze nowoczesne pojęcia są nawet bardzo... praktyczne. Gdybyśmy, Leon i ja, tak postępowali, miałbym ładne kilkaset tysięcy więcej w kasie. Póki ta mała dawała ci rozkosz, ty jej dawałeś pieniądze. Przystanie dawać tobie, przestanieś dawać jej. To nawet z punktu widzenia handlowego bardzo rozsądne. Winszuję ci, mój chłopcze. Powinien byłeś zostać kupcem.

Marjan aż się trząsł ze wstrętu, słysząc słowa ojca. Usprawiedliwiał ojca to tylko, że był pijany. Ale, niestety, mądre przysłowie mówi, że wielu ludzi mówi prawdę tylko... po pijanemu...

Merecki tymczasem, wciąż chwiejąc się na nogach, zapytał:

— No, mój mały, muszę się trochę przespać. Powiedz mi prędko, ile ci potrzeba na drogę...

— Wracam na Kresy, gdzie nie będę miał żadnych prawie wydatków. Nie potrzeba mi więc nic...

— Co? — zapytał, zataczając się Merecki, — co? Bo uszom swym nie wierzę... Coś ty... jaki spadek odziedziczył, czy co?

— Pensja oficerska mi wystarczy... Zresztą, mam pewne oszczędności...

Merecki zaśmiał się:

— Ho, ho... nie wiedziałem, że mam syna kapitalistę. Ale to spryciarz z ciebie! Z marnej pensji ma jeszcze oszczędności! Moja krew... Jeszcze mi niedługo zaczniesz robić konkurencję... pożyczaj kolegom oficerom na procent...

Marjanowi aż się niedobrze robiło z obrzydzenia. Syknął:

— Niech się ojciec nie boi! Nie będę kałał moich rąk takimi brudnymi interesami! Nie zajmuję się takimi paskudztwami, jak ojciec!...

— Co? Co? — wołał Merecki. — Co chcesz przez to powiedzieć...

— To, o czym wszyscy wiedzą!...

Merecki zapienił się. Musiał wytrzeźwieć nagle pod wrażeniem słów syna, bo rzekł zmienionym głosem:

— Ja ci tego tak płazem nie puszcę! Chodź do mojego gabinetu!

Chwył go za rękę i zawlókł niemal przemocą do siebie. Zamknął drzwi na klucz. Stał przed synem. Spojrzał mu prosto w oczy i rzekł, cały drżący z gniewu:

— Cisnąłeś mi w twarz słowa straszliwe. Posłuchaj więc: wiedz, że mam prawo obracać moimi pieniędzmi, jak mi się żywnie podoba. A najmniejsze prawo do czynienia mi zarzutów masz ty, któryś za moje pieniądze rósł, chował się i doniedawna żył sobie z młodą i piękną kochanką. Jak ty śmiesz, smarkaczu, tak obrażać rodzzonego ojca?

Nie dawał Marjanowi dojść do słowa, wołając z pasją:

— A czy to ja do siebie spraszam tych wszystkich utracjuszy, hulaków i innych próżniaków, którzy mi żerbrzą nad głową o parę groszy i gotowi duszę zaprzędać, aby tylko móc dalej hulać i trwonić? Sami przychodzą i na kolanach błagają. Do banku nie pozwalam ich wcale wpuszczać, bo nie miałbym wogóle czasu na żadną robotę. Małoż to razy musiałem ich nawet z domu wyrzucić przez służbę? Nawet twoich kolegów, tak, twoich kolegów, którzy nagle potrzebowali pieniędzy na spłatę weksła, dług honorowy lub... operację jakiej uwiedzionej przez nich dziewczyny!...

Piana wystąpiła mu na usta. Nie mógł mówić dłużej. Marjan skorzystał z tego, aby odrzec zupełnie spokojnie:

— Wiem to wszystko. I właśnie dlatego, aby się na to więcej nie patrzeć, uciekam na Kresy. Opuściam Warszawę raz na zawsze. Przykro mi, że jestem synem lichwiarza, pijawki, wysysającej wszystkie siły żywotne z moich kolegów, i innych osób. Właśnie, gdyby nie było lichwiarzy, wielu ludzi powstrzymałoby się od haniebnego życia, bo nie mieliby na to pieniędzy. Twoje bogactwa, twoje zyski, ojczec, i ta hulanka, z której wracasz, to właśnie ich krew...

Merecki nie odpowiadał ani słowa. Myślał teraz o czym innym. Łamał sobie głowę nad pytaniem:

— Czyżby Marjan wiedział o sprzeniewierzeniu brazylijskiem? A jeżeli, to skąd? Czyżby Leon?...

Zapytał wreszcie Marjana:

— Czy to już wszystko... co mi masz do powiedzenia?

— Wszystko. Chyba wystarczy?

Merecki odetchnął z ulgą. Marjan rzekł:

— A teraz żegnaj, ojczec...

— Wyjeżdżasz?

— Za jakie dwa tygodnie...

— I do tego czasu już nie przyjdiesz?

— Nie przyjdę już nigdy!

— Jakto? Więc rozstajemy się na zawsze? — zapytał Merecki, drżąc cały.

— Tak jest, ojczec. Widzimy się po raz ostatni w życiu... Bądź zdrow — i wyszedł z pokoju.

Merecki nie mógł złapać tchu... Dusił się... Napił się wody i gdy nieco ochłonął, chciał biec do Ireny. W tej samej chwili wszakże weszła do jego gabinetu.

— Właśnie ci chciałem biec do ciebie — rzekł.

— A ja przybiegłam tu, bo Marjan wpadł do mnie, mówiąc, że ojcu słabo się zrobiło.

— I... nic więcej... ci nie mówił?

— Nie.

— A ty jemu? Czy nie mówiłaś czego o mnie? Bo sama wiesz wszystko... maż ci przecież mówił... zresztą, sama słyszałaś... Chociaż też nie wiem, czy doprawdy wszystko...

Irena nie odpowiadała. Pochyliła tylko głowę w milczeniu.

Dalszy ciąg nastąpi.

PEŁNA TABELA

26-ej Loterii Państwowej Klasowej

XV-ty dzień ciągnięcia

Główne wygrane

15.000 zł. na nr.: 55737
 10.000 zł. na n-ry: 523 141439
 5.000 zł. na n-ry: 87076 145133
 2.000 zł. na n-ry 10082 22199 900
 25882 961p 35807 38667p 54037p
 71116p 74792 80249p 93338 92740
 95813 98122 722 100974 11044-
 1.000 zł. na n-ry: 1551p 3957 9862p
 13341p 14800 19226p 33975 39549p
 39790 48937 50896 56564 59230 59584
 62563 64343 67761 70865 74937 76059
 91664p 90914 94913 95308p 96177p
 109135 118788 129269 130668 134721p
 137774 141611 145823

STAWKI

(Do przerwy)

(Cyfra z lit. p — stawka premijowana)

44 542 82 623 55 783 891p 947 1099
 219 47 58 661 786 810 2052 59 192 345
 547 747 831 933 70 3216 408 586 892
 945 4107 946 87 5140 239 342 511 763
 829 6008p 48 438 610p 7049p 488 836
 898 8021p 213 337 634p 894 9039 140
 162 92 348 461p 508 684
 10380p 441 557 927 11015 161 438
 555p 896 955p 12255 358 966 13018
 153 206p 320 491 625 14128 676 15009
 15080 147 266 324 562 786 883 16122
 328 901p 17288 18046 19085p 196p
 475 79p

(Cyfra z literą p — stawki premijowane)

333 464 818 922 1332 456p 622 794
 827 931 2008 212 16 396 550 651p 720
 3043 156p 220 615 3926 4121p 59 230
 808 5214p 337 82 560 885 6219 428p
 576 789 907 7087 175p 270p 739 817
 7842 8036p 450 500 707 946 91 9004
 110 269 307 9391 443 542 782 806
 994
 10087 176 204 462 668p 722 56 80
 896 11034 261 480 120017 359 520
 912 17 22 13106 71 13216p 158 87 652
 14268 709 15003 154 211 423 720
 16033 17419 514 99 615 18232 82 449
 524 622p 58p 902 19228 368 95 417
 526 55 19608 79 778 79 824p

(Cyfra z literą p — stawki premijowane)

30082 203 391 409p 47 21635 22428
 524 650802 54 935 23041 45 485 507
 719 37 848 98 124034 56 155 95 326p
 30 578 769 801 25005p 462 503 661
 26710 41 27172 83 287 891p 786 833
 91 981 28596 659 29032 213p 392
 434 575
 30072p 165 209 344 567 640 86 759
 81120 221 491 702 84 892 956 32100
 07 86 266 689 885 987p 33179p 533
 999 34358 676 770 877 35110 322 677
 771p 816p 20 36045 257p 311 484p
 792 869p 37096 131p 83 201 393 938
 69 38248 331 97 412 765p 39160 529p
 40166 388 677 753 972 41271 519
 64 967 42035 496 542 82p 620 828
 43041 125 31 261 381 444 644 44482
 691 879 912 45259 307 923p 46126
 142 96 501 762 960 47055 99 308 577
 773 48056 107 49028 46p 222 98 581
 908 17

(Cyfra z literą p — stawki premijowane)

50044 221p 341 446 81 574 630
 51149 676 852 52073 109 284 400 37
 53056 144 54617 79 843 55202 372
 637 56067 80p 282 570 57060 119 32
 228 58041 283 603 773 848 981 59077
 87 284 452 687 721p 948
 60172 209 16 941 61221 436 37 666
 882 938 62181 356 408 550p 618 987p
 63032 458 872 64205 437 625 853 932

ZAMIENIAMY STAWKI

wypłacamy wygrane Najszczęśliwsza kolektura

A. WOLAŃSKA

Centrala Nowy - Świat 19

Oddziały: Marszałkowska 129, Chłodna 20, Nowy Świat 53, Praga - Wileńska 11.

Konto P. K. O. Nr. 7192

80046 223 765 878 91 81050p 264 84
 328 441 559 755 839 940 82020 521 646
 878 955 83016 160 489 550 800 95
 84061 128 36 278 300 03 851p 85391
 429 71 72 549 899 86185 591 650 739p
 820 87000 269p 332 426 697 854 88103
 120 86 299 632 48 89128 307 525 843
 90335 78 610 91351 683 92051 451
 598 666p 93011p 189 290 480 552 634
 658 778 94141 350 691p 978 95007 68
 120 534p 838p 995 96071 806 97163p
 97198p 360 440 654 65 98025p 147 87
 533p 929 99197 266 401 37 601 789 805
 936p 99997
 100033 93 432p 533p 633 737 815p
 101092 194 513 80 644 956 102345 713p
 822 103081 331p 400p 729 937 78 88 98
 104121 305 34 423 83 708 824 72
 105107 200 495 815 84 106087 230 417
 476 700p 107073 541 769p 99 955
 108092p 101 590 640p 762 897p 88
 109047 119 98 212 21p 599 747
 110035 109 217p 68 415 111172 396
 552 798p 901 06 112255p 695p 772p
 853 927 113120p 758 913 114014 248p
 458 772 78 115075 91 523 67 744 816
 214 53 67 86p 116154 534 699 889p 90
 117072p 194 340 509 747 94p 118092
 232 340 577 689 883 119070 198 265p
 677 716 963
 120025 227p 43 87 385 479 524 986
 121153 216 450 500 02p 18 771 90 889
 122053 - 322 - 748p 62p 807 35 918
 123069 770 83 84 124109 295p 380 94
 483 125070 83 128 206 52 515 724p

960 126084 316 405 770 127030p 502
 788 999 128072 116 32 534 85 869p
 925 32 129098 107 340 482p 576 727
 754 812 95
 130038p 69 96 115 496 865 131265
 452 693 880 85 132349 679 133026 323
 328 65 83 408 543 680 867 134350 599
 758p 889 135172 415p 712 25 95
 136255 356 79 404p 583 137000 196
 221 22p 24 609 83 922 138022 168 78
 184 819 76p 139348 653 720
 140057 127 447p 621 725 863 141199
 273 95 497 976 142136 143347p 529 46
 836 64 144177p 209 453 545 722 75
 145165 228 61 903 146067 228 494
 691p 815 955 97 147045 209 621 742
 878

Stawki po przerwie.

333 464 818 922 1332 456p 622 794
 827 931 2008 212 16 396 550 651p 720
 3043 156p 220 615 3926 4121p 59 230
 808 5214p 337 82 560 885 6219 428p
 576 789 907 7087 175p 270p 739 817
 7842 8036p 450 500 707 946 91 9004
 110 269 307 9391 443 542 782 806
 994

(Cyfra z literą p — stawki premijowane)

30082 203 391 409p 47 21635 22428
 524 650802 54 935 23041 45 485 507
 719 37 848 98 124034 56 155 95 326p
 30 578 769 801 25005p 462 503 661
 26710 41 27172 83 287 891p 786 833
 91 981 28596 659 29032 213p 392
 434 575
 30072p 165 209 344 567 640 86 759
 81120 221 491 702 84 892 956 32100
 07 86 266 689 885 987p 33179p 533
 999 34358 676 770 877 35110 322 677
 771p 816p 20 36045 257p 311 484p
 792 869p 37096 131p 83 201 393 938
 69 38248 331 97 412 765p 39160 529p
 40166 388 677 753 972 41271 519
 64 967 42035 496 542 82p 620 828
 43041 125 31 261 381 444 644 44482
 691 879 912 45259 307 923p 46126
 142 96 501 762 960 47055 99 308 577
 773 48056 107 49028 46p 222 98 581
 908 17

(Cyfra z literą p — stawki premijowane)

50044 221p 341 446 81 574 630
 51149 676 852 52073 109 284 400 37
 53056 144 54617 79 843 55202 372
 637 56067 80p 282 570 57060 119 32
 228 58041 283 603 773 848 981 59077
 87 284 452 687 721p 948
 60172 209 16 941 61221 436 37 666
 882 938 62181 356 408 550p 618 987p
 63032 458 872 64205 437 625 853 932

(Cyfra z literą p — stawki premijowane)

80046 223 765 878 91 81050p 264 84
 328 441 559 755 839 940 82020 521 646
 878 955 83016 160 489 550 800 95
 84061 128 36 278 300 03 851p 85391
 429 71 72 549 899 86185 591 650 739p
 820 87000 269p 332 426 697 854 88103
 120 86 299 632 48 89128 307 525 843
 90335 78 610 91351 683 92051 451
 598 666p 93011p 189 290 480 552 634
 658 778 94141 350 691p 978 95007 68
 120 534p 838p 995 96071 806 97163p
 97198p 360 440 654 65 98025p 147 87
 533p 929 99197 266 401 37 601 789 805
 936p 99997
 100033 93 432p 533p 633 737 815p
 101092 194 513 80 644 956 102345 713p
 822 103081 331p 400p 729 937 78 88 98
 104121 305 34 423 83 708 824 72
 105107 200 495 815 84 106087 230 417
 476 700p 107073 541 769p 99 955
 108092p 101 590 640p 762 897p 88
 109047 119 98 212 21p 599 747
 110035 109 217p 68 415 111172 396
 552 798p 901 06 112255p 695p 772p
 853 927 113120p 758 913 114014 248p
 458 772 78 115075 91 523 67 744 816
 214 53 67 86p 116154 534 699 889p 90
 117072p 194 340 509 747 94p 118092
 232 340 577 689 883 119070 198 265p
 677 716 963
 120025 227p 43 87 385 479 524 986
 121153 216 450 500 02p 18 771 90 889
 122053 - 322 - 748p 62p 807 35 918
 123069 770 83 84 124109 295p 380 94
 483 125070 83 128 206 52 515 724p

ZAMIENIAMY STAWKI

wypłacamy wygrane Najszczęśliwsza kolektura

A. WOLAŃSKA

Centrala Nowy - Świat 19

Oddziały: Marszałkowska 129, Chłodna 20, Nowy Świat 53, Praga - Wileńska 11.

Konto P. K. O. Nr. 7192

80046 223 765 878 91 81050p 264 84
 328 441 559 755 839 940 82020 521 646
 878 955 83016 160 489 550 800 95
 84061 128 36 278 300 03 851p 85391
 429 71 72 549 899 86185 591 650 739p
 820 87000 269p 332 426 697 854 88103
 120 86 299 632 48 89128 307 525 843
 90335 78 610 91351 683 92051 451
 598 666p 93011p 189 290 480 552 634
 658 778 94141 350 691p 978 95007 68
 120 534p 838p 995 96071 806 97163p
 97198p 360 440 654 65 98025p 147 87
 533p 929 99197 266 401 37 601 789 805
 936p 99997
 100033 93 432p 533p 633 737 815p
 101092 194 513 80 644 956 102345 713p
 822 103081 331p 400p 729 937 78 88 98
 104121 305 34 423 83 708 824 72
 105107 200 495 815 84 106087 230 417
 476 700p 107073 541 769p 99 955
 108092p 101 590 640p 762 897p 88
 109047 119 98 212 21p 599 747
 110035 109 217p 68 415 111172 396
 552 798p 901 06 112255p 695p 772p
 853 927 113120p 758 913 114014 248p
 458 772 78 115075 91 523 67 744 816
 214 53 67 86p 116154 534 699 889p 90
 117072p 194 340 509 747 94p 118092
 232 340 577 689 883 119070 198 265p
 677 716 963
 120025 227p 43 87 385 479 524 986
 121153 216 450 500 02p 18 771 90 889
 122053 - 322 - 748p 62p 807 35 918
 123069 770 83 84 124109 295p 380 94
 483 125070 83 128 206 52 515 724p

MEBLI WYPRZEDAŻ

za beżcen

CHMIELNA 41 (róg Marszałkowskiej). Telefon 327-62.

40 zł. z licytacji Pałta, Garnitury, Smokingi, Ubrania uczniowskie. Nowolipie 21 - 12.

OTOMANY od 70 zł. Tapczany 60, Kozetki 30, gwarancja pisemna. Twarda 8, podworze, tapicer. Udzielam kredytu.

ŁÓŻKA żelazne nosiężne, niklowane wózki dziecięce meble lekarskie urządzenia szpitalne nowoczesne meble stalowe, metalowe, różnych fasonów po cenach fabrycznych sprzedaje fabryka I. Neufeld, Praga, Brukowa 4.

ŻYRANDOLE elektryczne, nowoczesne, najnowsze modele w wielkim wyborze poleca

M. DUSZKIN

DZIELNA 10, tel. 11-36-25.

65131 220 373 431 99 573 581 720
 66037 66 81 349 95p 448p 556 610 63
 691 67110 22 29 702 946 68040 189
 237 825 511p 55 88 628 38 42 860 965
 90 69074 91 247 423 540
 70098 251 56p 79p 544 48p 713 26
 901 13 86 71285 89 613 42 72150 505p
 607 888 939 73517 74134 67 247 720
 848 750/4 244 601 718 21 78 821
 76201 348 533 96 955 77257 714p
 78462 587 97 726p 881 79169 97 286
 328 407 578 690 726p
 80471 98p 639p 959 81044 69 175p
 420 55 513 587 91 770 82274 795
 83074 372 84p 450 551 608 775 84015
 99 197p 270 96p 381p 418 58 72 517
 34 689 807p 23 922 85419p 697 9
 34 689 807p 23 922 85419p 697 900
 89 86187 238 501 672 849p 967 87058
 193 232 418 461p 510 609 91 718 65
 917 18p 84 88232 468 815 89000 443
 62 655
 90083 138 274p 497 704 844 91215
 557 606 709 92069 237 66p 475 83
 996 93050 411 502 04 711 738 821 914
 94021 80 446 739 59 75 860 95266p
 439 668 747 809 948 50 96296p 546 47
 753 97032p 47 66 643 90 822 38 92
 911 98013 119 228 89 330 50 72p 79p
 97p 472p 664p 684 99071 229 76 380
 536p 65 666 927 88
 100124 37 849p 456 507 78 624 41
 101046 085 51 137 232 308 406 91 606
 723 28 975 102039 81 295 372 547
 605 70 906 69 103020 174 341 568
 686p 806 20 104046 89 502 886 950
 105057 88 133 353 663 701 855 74 79
 106019 164 263 477 553 107008p 89p
 223 699 725 870p 107956 63 108216
 450 92 646 728 960 109019 360 673p
 904 40.

Stawki po przerwie.

333 464 818 922 1332 456p 622 794
 827

Przyszła wojna

Co o niej mówią wojskowi fachowcy

Bardzo często spotyka się fantazje i przewidywania na temat przyszłej wojny, rzadko jednak odzywa się fachowiec dla uświadomienia ludzi o groźnym im niebezpieczeństwie i dla wskazania na to, że niebezpieczeństwo to jest wielkie.

Sprawa obrony ludności cywilnej przed tem niebezpieczeństwem nie powinna być pozostawiona swego rodzaju dobroczynności publicznej, lecz winna przejść w ręce rządów. Natomiast opinia publiczna winna się starać, by sprawa ta znalazła swe rozwiązanie na terenie międzynarodowym, jako jedynym, na którym zgodnie z interesem ludzkości rozwiązana być może.

Na temat najbliższej wojny znajdujemy niezwykle ciekawe uwagi w pracy Franciszka Karola Endersa (b. majora armii niemieckiej) p. t. „Wojna gazowa — wielkim niebezpieczeństwem”.

„Obiecywanie rozwój techniki lotniczej — pisze major Enders — oraz rozwój techniki wojny chemicznej, sprawiły, że w sposobie prowadzenia wojny zaszły daleko idące zmiany, które zasługują na najwyższe zainteresowanie ze strony ogółu”.

Kto zna wielkie wojny przeszłości i przemyślał je z punktu widzenia wojskowego, ten wie, że celem kierownictwa wojny ofensywnej było zawsze dążenie do zniszczenia głównych sił wojskowych nieprzyjaciela. Wyszukać te siły, rozbić je i zniszczyć, oto, co miało znaczenie decydujące. Stary Moltke mówił to przy każdej sposobności, Napoleon zawsze tak postępował. Strategia polegała na tem, aby zmiażdżyć armię wroga przewagą liczebną, czy przewagą broni, czy jakością armii.

Dażeniem nowoczesnej sztuki wojennej jest zaatakowanie w pierwszej linii nie — jak dotychczas — armii nieprzyjacielskiej, lecz ośrodków, znajdujących się obecnie za frontem armii nieprzyjacielskiej, w głębi kraju. Wojna nowoczesna, będzie więc wojną przeciwko nieuzbrojonej ludności nieprzyjacielskiego kraju. Ta ludność grać będzie obecnie rolę głównych sił nieprzyjacielskich, przeciw którym skierowane będą wszystkie wysiłki kierownictwa wojny.

Pewien oficer amerykański, któremu przyznać trzeba, że nie ukrywa prawdy i nie przedstawił rzeczy w sposób mniej groźny, niż są w rzeczywistości, napisał niedawno w niezwykłej ciekawej pracy o wojnie.

„Przedmiotem wojny będzie człowiek nieuzbrojony i nie biorący udziału w walkach. Kierownictwo wojny dążyć będzie nie do wojny takiej, jaką dotychczas znamy, lecz do rzezi, do ogólnego pogromu”.

Pisząc o udoskonaleniu narzędzi wojennych major Enders powiada:

„Wszystkie maszyny wojenne, traktory, działa, samoloty, przyrządy do rozpylania gazów, tanki zostały w ciągu niewiele lat, jakże dziwnie nas odzwierciedlały po wojnie europejskiej, tak dalece nieporadne i udoskonalone, że bez żadnej przesady można powiedzieć wojna techniczna, jak obserwowaliśmy w latach 1914 — 1918, w porównaniu z dzisiejszymi możliwościami technicznymi, była tylko igraszką dzieciństwa, była zaledwie bardzo skromnym początkiem”.

Zdanie to potwierdzają pośrednio i inni wybitni specjaliści w dziedzinie wojskowej. Tak np. major armii amerykańskiej Sherman Miles pisze:

„Przygotowania i prace idą w tym kierunku, aby w wojnie przyszłej należymy do osiągnięcia jak największe rezultaty, aby wynaleźć takie środki, które umożliwiłyby masakrę wszystkiego, co żyje. Nie będzie to zatem wojna taka, jaką znamy obecnie”.

A po niedawnych manewrach lotniczych armii angielskiej pod pułkownika Siegrta, szef lotnictwa niemieckiego oświadcza:

„Nie wolno nam przejść do porządku dziennego nad faktem, ujawnionym podczas manewrów lotniczych w Anglii, które wykazały ponad wszelką możliwość, że kilka samolotów nieprzyjacielskich może w kupę gruzu zamienić stolicę państwa przeciwnika”.

Efekt ten można osiągnąć dzisiaj przy użyciu bomb fosfo-

rowych. Wszystko co uniknęło śmierci od ułamków bomb i co uchroniło się od śmierci w gruzach walących się i płonących gmachów, chroni się do najgłębszych piwnic i schronów. Teraz następuje drugi akt: atak lekkich samolotów, załadowanych gazami, umieszczonych w skomplikowanych rozpylaczach. Rozpylacze te zatrują ją atmosferę dwojakim gazem: jeden gaz działa drażniaco, przebijając wszystkie dotychczas wynalezione maski i już najlżejszy jego ślad w powietrzu jest nie do zniesienia, drugi zaś jest gazem silnie trującym i za bójczym. Gaz drażniący wypędzi ludzi z piwnic i lochów, do których dostaje się z łatwością — a za nim dzieła zniszczenia dopełni gaz trujący.

„Co dwie lub trzy godziny ponownie będzie taki podwójny atak z najróżniejszych stron miasta, dopóki wszyscy na dole nie utoną w morzu płomieni, nad którymi unosić się będą gruzy chmury gazów trujących. Gdyby np. ufało się jednej malej nieprzyjacielskiej eskadrze samolotów dotrzeć nad Berlin i przez krótki czas planowo prowadzić powierzone sobie zadanie, rone przestrzeni dzisiejszego wielkiego Berlina, za wyjątkiem może kilku najbliższych przedmieść, nikt nie zostałby przy życiu” — pisze wspomniany pułkownik.

Należy dodać, że sztaby generalne na zasadzie przeprowadzonych manewrów doszły do przekonania, że przed atakiem samolotów, miast obronić nie można...

Pod sąd opinii Rodziny Czytelniczej naszego pisma Głos mężatki i złośliwego poety

Dzisiaj nowy cios dla młodocianej p. Magdzi, której p. Hela z Lublina poświęca następującą polemikę:

„Proszę Pani, nie chce mi się wcale wierzyć, w to, aby takie 14-letnie dziecko, jak Pani, mogło rozumieć życie i jego zasadki. 14-letnia dziewczynka powinna czytać bajeczki o czerwonym kapturku, nie przemawiać o miłości. To też wnioskuje z listu Pani, że liczy Pani sobie lat raczej 64 i jest starem pędem po austriackiej paście do butów (obrazowość porównań stylistycznych naszych przemysłowych Czytelniczek jest doprawdy godna poważniejszych badań naukowych. Przep. Red.). I wogóle może Pani jeździć na takim samym wózku, co p. Nina, skoro Pani nie pozwala ludziom nawet się dziwić p. Nince. Otóż ja, nie bacząc na to, sama sobie pozwolę właśnie bardzo się p. Nince dziwić, chociaż mam dopiero lat 27.

Od 10 lat jestem mężatką, mówię, że bardzo przystojną kobietą, a i to o czemś podobnym nawet nie myślę. Uważam za wielce ubliżające rodowi niewieście, aby stara baba zakochała się w takim młodziku. Bo gdyby baba nie dala powodu, to i ów p. Andrzej nie zakochałby się w niej tak nazabój.

Chociaż właśnie Panu, Panie Andrzeju, przedziękuję nie dziwię. Miał 16 lat, nie znając wcale życia, natrafił Pan na babę wyrażoną, która Pana

otumaniała. Gdy Pan wszakże oprzytomnieje, powie Pan sobie: „Gdzież miałem rozum?”

Gdybym знаła adres męża p. Ninki, to bym do niego napisała, aby żonie porządnie skórę wygarbował.

Jestem zgóry przekonana, że niewiasty, czytające mój list, będą oburzone, bo kobiety nie godzi się bić. Ale cóż z nią robić, gdy postępuje tak jak żadna uczciwa kobieta postępować nie powinna? Wtedy trudno: trzeba jej tę miłość przepędzić pasem”.

Talenty poetyckie naszych Czytelniczek rozwijają się z godną poklasku bujnością. Zabiera więc głos mowa włączona p. M. Czarnecki, mieszkaniec rozkosznie brzmiącej miejscowości — Miłosna (ach!) pod Warszawą, tak uderzając w struny swej liry:

„Panie Andrzeju, niech Pan ludzkich rad nie słucha, bo są to jawne kpinki. Niech Pan na wszystko nosem dmucha i śmiało wali do swej Ninki. Ze trochę starsza (już ponad trzydzieści!) to wszystko trajer. Ktoby się przejmował... Kochaj Pan Ninke, ile się zmieści, a nie będzie Pan tego żałował. Ze Pana unika, choć bardzo kocha, musi Pan jej tłumaczyć, jak umie. Choć to dość trudne, bo jeszcze płochą, gdy będzie starsza — zrozumie.”

Trudno: trzeba cierpieć, niech Pan się pociesza, że my to wszyscy w życiu przechodziemy, gdy nam jaki podłotek w główki zamieszka. — Dużo trzeba czasu, zanim się zgodzimy. Pan i tak okazał bardzo dużo miłostwa, że Pan z wojska nie uciekł. No, czy nie mam racji? Ro la tobym uciekł, nie zważając na skutki, gdybym się znalazł w Pańskiej sytuacji.

Myśl samobójstwa niech Pan nie ma w głowie, bo dosyć już mamy tych wypadków dziwnych. Pan małżonek Ninki, gdy się o tem dowie, sam pana wysła do parku sztywnych (czyli na cmentarz. Przyd. Aut.).

Zresztą, radzę Pana, jak sam Pan uważa, bo taką młodzianką jeszcze Pana zgubi. Weź Pan sześćdziesięcioletnią babę do ołtarza. A wiem, że Pan weźmie, bo Pan takie lubi”.

CZYTAJCIE „WIADOMOŚCI KOBIECE”

O polską modę

Jak wiadomo — Polska narzuca modę przez Londyn, Paryż, Wiedeń, a nawet Berlin. Ta zależność od zagranicy w dziedzinie koncepcji mody, kosztuje Polskę setki tysięcy złotych, wywożonych zagranicę za t. zw. „turnala”.

Krawcy polscy nie orientują się w doborze czasopism, z braku znajomości obcych języków, chętnie kupują (płacąc po kilkadziesiąt zł. za jeden egzemplarz) turnale, które przestają być aktualne zagranicą, a posiadające jedynie... okładki z napisem bieżącego sezonu. Gdyby nawet żurnal nie był szluszowany, to i tak ilustracje doty-

czą mody już minionej. Zanim bowiem żurnal zostanie wydrukowany, krawcy tamtejsi znają już modę z czasopism i dzienników. Normalnie o rok później każda moda znajduje zastosowanie w Polsce.

Ostatnio Spółdzielnia Pracy Krawców w Warszawie (Trębacka 11 m. 5) podjęła inicjatywę powołania akademii wydawnictwa ilustracji mody polskiej. W tej sprawie są prowadzone obecnie pertraktacje z czynnikami rządowymi oraz czynione są przygotowania fachowe i techniczne.

W najbliższym czasie udadzą się za granicę delegaci Spółdzielni celem za-

poznania się z tamtejszymi urządzeniami krawiectwa oraz dla przeprowadzenia pertraktacji z zagranicznymi towarystwami wydawniczymi żurnali, w kierunku współpracy nad międzynarodowym dniem mody ubiorów.

O ileby nie doszło do porozumienia nad uzgodnieniem współpracy z akademiami mody zagranicą, Spółdzielnia, przy pomocy Związku Zawodowego Przemysłu Odzieżowego w Polsce, do magać się będzie paożeni a wysokich cel na żurnale importowane Ponadto krawcy przystąpią do bojkotu żurnali zagranicznych.

IKS.

W cztery oczy

Intymne rozmowy z Czytelniczkami

P. Stachowi.

Niech Pan się uda do przychodni przy urzędzie sanitarno-obyczajowym.

P. Lutkowi, studentowi W. K. B.

Proszę się zgłosić do naszej redakcji, a otrzyma Pan bezpłatną poradę prawną.

„Podzianinowi 32 l.”

Starostwo ma słuszną. Nikt Panu nie może zabronić podróżować po Polsce. Pozwolenie zbyteczne. Myśl dobra. Życzę Panu otrzymania roweru, jako premji dla naszych Czytelniczek.

P. Antoniemu Śm. Z Dzielnej.

Zwycięstwo! Niewlastę z „Mignon” wzruszył Pański zew miłosny. Prosimy o adres.

P. Halce D. z Górki Narodowej pod Krakowem.

Radzimy syna oddać do terminu. Niech robi to, do czego ma chęć.

P. Lusieńce.

Trzeba nadal korespondować z p. Antonim. Może informacje o nim są nieścisłe...

P. Stasł.

Najlepszy sposób: pomać go ze swymi znajomymi, możliwie najpoważniejszymi. Jeżeli mimo wszystko będzie nadal wolał Panią, nie będzie już żadnych wątpliwości.

P. Litt.

„Zrobić” coś, aby uzyskać wzajemność ukochanego mężczyzny — niesposób. Można tylko usiłować rozkochać go w so-

bie dowodami ofiarowanej mu miłości. Jeżeli to nie poskutkuje — pogodzić się z losem i poszukać szczęścia z innym.

P. Dzidka

pisze nam:

„Szanowny Panie Redaktorze, zwracam się do Ciebie z ulnością, bo jesteś jedynym człowiekiem, rozumiejącym młodzież i umiejacym służyć mądrą radą, która uratowała już niejedno młode życie. Błagam Cię więc, Redaktorze kochany, wydrukuj mój list, a przeczyta go każdy, bo chyba niema takiego domu w całej Polsce, jak duża i szeroka, gdzie nie czytano by tak przemiego pisma, jak Twoje. Może ktoś zechce mi dopomóc w mojej niedoli?”

Jestem młoda, kocham i jestem kochana. Zdawałoby się, że powinien być bardzo szczęśliwa, ale widocznie szczęście mi nie przeznaczone. Już od trzech lat tak się kochamy, niestety, wszakże nie możemy się pobrać, bo mój narzeczony jest bez pracy. Obiecywano mu ją zewsząd, lecz zawiedziono

Czekaliśmy dalej cierpliwie, ale stało się to, co się stać musiało, gdy dwoje młodych kocha się do szaleństwa, a pobrać się nie może... Gdy taka parka przehywa stale ze sobą, a sercem i duszą rwą się do siebie... trudno się oprzeć pokusie... I... zgrzeszyliśmy... Jeżeli nasze rodziny się o tem dowiedzą, potępią nas ostro, ale Ty, kochany Redaktorze, wiem, że tego nie uczynisz, bo choć zapewne, już jesteś także starszy, ale młody duchem i zato tak Cię wszyscy kochamy. My sami żałujemy tego, co się stało, ale już po niewczasie.

Postanowiliśmy oboje popełnić samobójstwo, ale w ostatniej chwili powiedzieliśmy sobie: „Nie, zato by nas potępił Redaktor Iks”. Jeżeli nas uratował od śmierci, pozwól nam żyć, wezwij Czytelniczek, aby dali nam jaką pracę. Przyjmijemy każdą za najskromniejszym wynagrodzeniem”.

Polecamy miłosierdziu Czytelniczek tę młodą parę. Ratuńcie te dwie, a wkrótce już trzy istoty, które przy każdej modlitwie dziękować będą Bogu, że są jeszcze

na świecie ludzie o dobrem sercu i wymodią dla Was szczęście.

„Niewinnemu wróblowi” ze Lwo wa.

Niech Pan wszystko opowie swoim rodzicom. Oni Pana nie skuteczniej obonią przed zakusami starej baby, która przecież duchowo Pana zniprawie jeszcze nie zdołała.

P. Loll.

P. Bogdan musiał Pan potwierdzić fałszywe nazwisko, w przeciwnym razie bowiem biuro adresowe z pewnością posiadałoby jego adres. Dowiedzieć się z Panią w biurze rejestracji pojazdów nie możemy, bo nie mamy karte temu ważniejszego powodu, niż Pani. Przeciwnie Pan ma ważniejszą, bo Pani chodzi o odnalezienie ukochanego człowieka. Od opłaty za tę informację Panią zabrać, gdy Pan złoży świadectwo ubóstwa. A może Pani nas upoważni do wydrukowania numeru woźu i wezwania p. Bogdana do zgłoszenia się?

ADAM TY—SKI

Meżowie i żony

NOWELA

Pan Skorupiak drgnął: zdała poznał pana Wieprzyńskiego, który szedł mu wyraźnie na spotkanie.

Właściwie przecież obaj poczciwcy nie mieli sobie nic do zarzucenia — znali się i przyjaźnili od trzydziestu lat, jeszcze z ławy szkolnej, ożenili się z dwiema siostrami — żyli zawsze ze sobą doskonale i gdyby nie ten drobny fakt, który wczoraj zaszedł, na pewno by teraz wstąpili, jak zawsze razem na jednego. Ale ten fakt nieszczęsny! Mianowicie wczoraj pani Wieprzyńska powiedziała ze zwykłą sobie serdecznością „jesteś głupia” swojej siostrze. Skorupiakowa normalnie się tem nie wzruszała, ale tego dnia akurat była w kłopskim humorze: synek złaśował pół tortu, który dostała na imieniny, służąca podziękowała za służbę i nadomiar sąsiadka z drugiego piętra nie chciała jej dać klucza od góry. Usłyszawszy teraz niepocholebna opinia, jaką wyraziła o niej pani Wieprzyńska, obraziła się; od słowa do słowa, zerwano stosunki dyplomatyczne.

Pelen gniewu i łaknąc zemsty za swoją żonę, pan Skorupiak postanowił przejść niby obojętnie koło Wieprzyńskiego i tylko mimochodem rzucić nań spojrzenie pełne dystynkcji i wzgardy.

Jeszcze piętnaście kroków, jeszcze dziesięć...

Pánowie spojrzeli na siebie. Wbrew jednak ich woli, spojrzeli, miast cisnąć wyzwanie i zgromić przeciwnika, z przyzwyczajenia wypadły pełne sympatji.

Pan Skorupiak zwołał kroku — pan Wieprzyński przystanął... Już uśmiechali się do siebie... podali sobie prawicę...

— Ech, co tam, wstąpimy na jednego!

— Złote słowa, mój złoty! Wstąpili na „jednego”.

...Po „jednym” wnet przyszedł „drugi”, potem „trójca”, potem „cztery koła u wozu”, potem „pięć palców ma ręka”...

— Ech, stary, albośmy to wrogowie? Zdawna się przyjaźnimy...

— Tylko te baby, to tak nie mogą spokojnie usiedzieć!...

— Święta prawda! — przytaknął pan Skorupiak. — Ja nigdy nie mogłem zrozumieć, jak można się zgodzić z panią Wieprzyńską! Anioł z ciebie, nie człowiek.

— O, serdeńko ty moje — uśmiechnął się pan Wieprzyński. — Już ja na pewno nie mam takiego charakteru, jak ty. Znaj cię przecież wszyscy z twej łagodności, bo też dużo ci jej trzeba, by wytrzymać z moją szwagierką!

— No, z tem się nie zgodzę. Wiadomo powszechnie, że takiej złoŹnicy, jak twoja żona, nie znajdziesz drugiej w całym mieście.

— Drugiej takiej samej — nie, ale gorszą znajduję — twoja połowica. Nie będziesz chyba przeczył!

— Zaprzeczę, bo znam twoją magnifikę.

— A może myślisz, że ja nie wiem, jakie to ziółko — ta twoja?

— Słuchajno, jaki ma charakter moja żona — to moja sprawa! Ty pilnuj raczej swoich policzków! Wiem, że cię żona bije.

— Kłamstwo! To ty zawsze chodzisz z guzami na łbie.

— Łgarstwo! Łżesz, jak pies!

— Ja łżę? Powtórz tylko!

— Wiem, żeś awanturnik!

— Paszoł won!

— Mów tak do swojej żony, nie do mnie. Ostatnie bydle!

— Cham!

— — — — —
Pan Skorupiak przyszedł do domu wprawdzie bez kapelusza, ale zato z podbitem okiem i rozciętą wargą.

— Chryste! Co ci się stało?

— zawołała jego żona, zobaczysz go w tym stanie.

— Spotkałem Wieprzyńskiego. Naturalnie, nie krepowałem się, tylko prosto z mostu wypaliłem mu, co o nim myślę. Wiesz, jaki to awanturnik? No, i napadł na mnie, jak bandyta...

— Coś ty za głupstwo zrobił?

— Jakto?

— A, bo ja spotkałem jego żonę, rozmówiliśmy się i faktycznie, co mamy się gniewać — siostry jesteŹmy, więc przeprosiliśmy się i jutro oni będą u nas na obiedzie.

— No to jak ja teraz wyglądam?

— Jak ty teraz wyglądasz, ośle jeden? Sam chyba wiesz, nie mam ci co mówić!...

KONIEC

Zima skończyła się i czas już pożegnać się z dotychczas noszonym kapelusikiem filcowym czy aksamitnym. Ale zanim włożymy kapelusik słomkowy, możemy podczas niepewnej pogody wiosennej nosić narazie małą, śliczną i twardą czopeczkę, która w dodatku nie będzie kosztowała, albo bardzo niewiele, ponieważ możemy ją same sobie zrobić. Nie mówię już nawet o miłych czopeczkach z barwnej wełny, wykonanych szydełkiem, ale o eleganckich czopeczkach, które sobie przerobimy z zimowych kapeluszy filcowych. Będą to sympatyczne kapelusiki, t. zw. demi saison, najstosowniejsze na obecną przejściową porę.

Jak się zabierzemy do zrobienia takiego kapelusika?

Kapelusik demi saison powinien być przybrany słomeczką. A że tak jakoś się obecnie ślicznie składa, że najmodniejsze są w tym sezonie błyszczące słomki, plecione z celofanu, więc każda z pań będzie mogła tanim kosztem zaopatrzyć się w tego rodzaju słomkę, plotąc ją własnoręcznie.

Kupimy w tym celu pół arkusza celofanu w kolorze dowolnym, to jest takim, jakiego powinna być słomka, konieczna do ozdobienia kapelusika. Celofan tniemy na paseczki szer. półtora cm. do dwóch i z nich spleatamy najmodniejszą słomeczkę, pleciami w „cztery” lub „sześć” czy „osiem” jeśli słomeczka ma być nieco szersza. Jeśli pani nie jest pewna swojej umiejętności plecenia słomki, to należy spróbować na kawałeczkach papieru lub wąsko pociętych gałgankach. Plotąc słomeczkę, należy bezwarunkowo zwilżyć lekko paluszki wodą. Ułatwia to znacznie plecenie.

Przygotowaniem w ten sposób paseczkami modnej słomki ubierzemy nasz filcowy kapelusik. Oczywiście, że przybrania mogą być różne.

Pierwszy z modeli, zamieszczonych w dzisiejszym numerze, robiony jest w ten sposób, że od filcowego kapelusza odcięte jest rondeczko, a natomiast płaska główeczka wykończona jest przy twarzy paseczkiem słomki. Także paseczek słomki przechodzi poprzez

całą główkę i wykonany jest na wierzchu kokardką ze słomki.

Na modelu drugim z nowej słomeczki uszyte jest całe rondeczko i w ten sposób kapelusik nabiera formę modnej i twarzowej czopeczki amerykańskiej. Ostatni fason zrobiony jest aż z dwóch starych kapeluszy. Z jednego z nich zrobiona jest główka i małe rondeczko, drugie rondeczko zapożyczzone jest od innego kapelusza. Z boku wiosenne przybranie słomki. Ten rodzaj kapelusza jest specjalnie odpowiedni dla pań, które posiadają twarzyczki nieco pełniejsze.

TRZECI ROK PRACY NAD
USWIADOMIENIEM KOBIECY
I WALKI O JEJ PRAWA

rozpoczynają już „Wiadomości Kobiety”. Czytajcie i rozpowszechniajcie najpopularniejszy i najpanszy tygodnik kobiecy w Polsce. Wychodzi co niedziela. Kosztuje tylko 15 groszy wraz z dodatkiem p. t. „Lekarz Domowemu”.

Afrykańskie piekło

Śmierć Polaka-legjonisty i krwawa ręka Serba

Ostry kryzys ekonomiczny, jaki przechodzi obecnie Francja, spowodował masowe wysiedlenie robotników - cudzoziemców. Francja, nie mogąc dać sobie rady ze wstrząsającym bezroocciem stara się przedewszystkiem za wszelką cenę pozycyć emigrantów. W tym celu powstały specjalne biura re-emigracyjne, gdzie bezrobotni cudzoziemcy otrzymują bezpłatne bilety kolejowe do granic swego państwa. Np. Polacy przez całe Niemcy aż do Związku. Naogół jednak emigranci niechętnie zgadzają się na powrót do ojczyzny. Wiedzą przecież, że wszędzie panuje wszechwładny kryzys i bezrooccie. Wtem jest natomiast skwapliwym do zaciągania się na służbę w sławnej Legji Cudzoziemskiej. W ostatnich czasach było ich tak wielu, że aż dowództwo 19-go Korpusu Armji Francuskiej — w skład którego wchodzi 5 regimientów dotychczas istniejących Legji Cudzoziemskiej — postanowiło z nowozaciągających się licznie ochotników utormować jeszcze dwa nowe regimienty.

Przyjęci ochotnicy kierowani są natychmiast do tak zwanych bataljonów instrukcyjnych, gdzie piekielna dyscyplina już po kilku dniach pobytu jak skrawo uprzytamnia im tragiczną sytuację i dopiero tam, bici i poniewierani, rozumieją, co uczynili. Tak, bo za marne 1400 fr. premji oraz za obietnicę do bregu wiktury zaprzędali się przeciwko pięcioletniej niewoli! Dziwi mnie niepoimiernie, czemu dotychczas żadne państwo nie ujęło się za nieszczęśliwymi (bo wszak każde państwo posiada większy lub mniejszy odsetek swoich obywateli w Legji Cudzoziemskiej). Ten zastraszający wyzysk „białego niewolnika” przez humanitarnych Francuzów uważa się jako zjawisko naturalne, gdy tymczasem Francja głośno i często „lamentuje” na forum Ligi Narodów nad istniejącym dotychczas handlem niewolnikami wśród murzynów Liberji...

Przed paroma dniami udało mi się otrzymać list (niecenzurowany) z Le-

gji Cudzoziemskiej aż z pod Tatietaletu, w którym przyjaciel mój, kapral 4-go Regimientu Cudzoziemskiego, opisuje o tragicznych aktach protestu na nieludzkie traktowanie.

ŚMIERĆ POLAKA-LEGJONISTY OD KULI NIEMCA

„W mojej kompanji mieliŹmy aż czterech sierżantów Niemców — pisze mój przyjaciel — i ci znęcali się nad żołnierzami w okrutny sposób, a szczególną nienawiścią pałali do Polaków. Wczoraj na tem tle zaszedł tragiczny wypadek, zakończony śmiercią Polaka.

W t. zw. „Village Negre”, dzielnicy lupanarów, na „dancingu towarzyskim”, gdzie pięć piękną reprezentowały „emerytowane” prostytutki z całego niemał świata, bawiono się ochoczo. Około północy do lokalu wtargnęli zniecierpliwieni przez legionistów spahisi i naturalnie zaraz utartym zwyczajem wszczęto awanturę, a następnie bójkę. Poszły w ruch bagnety legionistów i szable zaciętych spahisów. Na szczęście wezwany w porę silny patrol zlikwidował zajście, aresztując bardzo agresywnych. Po sprowadzeniu ich na wartownię, komendant, Niemiec oczywiście, ujrzawszy między aresztowanymi legionistami Polaka, nie omieszkał zelżyć go, lecz widząc, że ten milczy pogardliwie, wymierzył mu silny policzek. Jak tygrys rzucił się znieważony Polak na sierżanta, bójka jednak niedługo trwała. Padł nagle strzał i Polak, ugodzony śmiertelnie, runął na ziemię.

Liczni świadkowie — skamienieli ze zgrozy — widzieli, jak zabójca długo stał potem nad trupem z dymiącym rewolwerem w ręku. Może podejrzewał

Polaka, że jeszcze wstanie, a może zadumał się tylko nad swoim losem. Rozumiał przecież, że czekają go ciężkie roboty za czyn zbrodniczy...”

KRWAWA RĘKA

„Inny wypadek miał miejsce onegdaj — pisze mi dalej przyjaciel — i, aczkolwiek nie zakończył się śmiercią człowieka, niemniej jednak miał przebieg równie tragiczny. Historia tego wypadku jest następująca: przemęczony ciężką pracą oraz znękanym ćwiczeniami od 4-ej rano do 10-ej wieczór młody Serb zgłosił się kilkanaście dni temu do lekarza oświadczając, że czuje się chorym. Lekarz, zbadawszy go pobieżnie, rzekomo stwierdził symulację, wobec czego postanowił ukarać go 8-dniowym aresztem ścisłym. Serba zamknięto. Po odbyciu kary przeznaczono niefortunnego amatora wypoczynku do robót kuchennych.

Krytycznego dnia ów Serb rąbał drzewo do kuchni. W pewnej chwili ujrzał przechodzącego tuż obok lekarza. Bez namysłu uniósł siekiere i opuścił z rozmachem na... własną rękę. Pół dłoni wraz z palcami pozostała na pieńku w potwornych drganiach. Nie zwrócił na to uwagi szalencie. Dopędził od dalającego się lekarza i ukazał mu zbroczoną rękę mledającym głosem zadrwił: „Czy teraz jestem chory!”...

Wiadomość o powyższym zajściu rozeszła się po garnizonie lotem błyskawicy. W godzinach obiadowych zebrali grupkami legionści - Słowianie głośno komentowali wypadek. Jedni twierdzili że lekarz zostanie ukarany, inni że nie

częśliwego Serba po wyleczeniu odesła do kompanji dyscyplinarnej, skąd na pewno nie wróci nigdy. I słusznem jest to drugie twierdzenie! Niewątpliwie Serb stanie przed sądem wojennym pod zarzutem niedotrzymania kontraktu. Takie jest prawo.

Przy wstępowaniu do Legji Cudzoziemskiej podpisuje się kontrakt 5-letni, zatem czyn Serba może być rzeczywiście traktowany jako rozmyślne uchylenie się od dotrzymania nieszczęsnego kontraktu. Wobec jednak nieludzkiego traktowania podobne wypadki są na porządku dziennym.

Zdarza się, że ludzie o słabej woli, niezahartowani do takiego życia, przywiezieni do rozpaczy za cenę nieraz żywotnego kalectwa starają się wyrwać ze szponów 5-letniej niewoli. Nadzieja podszeptuje im ułudnie, że tym tylko sposobem odzyskają wolność i utraczone człowieczeństwo. Brak poczucia moralnej oraz przemożny „spleen” zwany przez legionistów „cafard'em”, dopełnia reszty. Pad presją zwierzęcego traktowania decydują się na czynny straszny.

I kto by pomyślał, że takie okropności dzieć się mogą w XX wieku? Gdzie się podziały i czemu milczą wielkie instytucje humanitarne Europy z Ligą Narodów na czele?...

Jerzy Roman Sztylarowicz.

Kupon
Bezpłatna
pomoc prawna

Marzec

26

NIEDZIELA

św. Dyzmasa

KRONIKA KRAKOWA

TEATR IM. I. SŁOWACKIEGO

pop. „Romans“
wiecz. „Dziewczęta w mundurkach“
REPERTUAR KIN.Adria: „Każdemu wolno kochać“
Apello: „Arjana“
Atlantia: „Rozkoszna przygoda“
Bagatela: „Kamerdyner Jasnie Pani“
Dom żołnierza: „Zar miłości“
Muzeum: „Pieśń mego życia“
Promień: „Szanghaj—ekspres“
Słońce: „Oficerowie w szlacheckich kokotach“
Świt: „Król Królów“
Sztuka: „Teodozja Sewastopol“
Uciecha: „Pieśń serca“
Wanda: „Kurtyzana“

RADIO

Niedziela, dnia 26 marca 1933 r.
Kraków. G. 10.00 Nabożeństwo z Bazyliki OO. Franciszkanów w Krakowie.
11.35 Odczyt z Warsz., 12.15 Poranek symf. z Warsz., 14.00 Pogadanka, 14.20 Muzyka, 14.40 „Gawędy podhalańskie“, 15.00 Koncert, 16.00 Program dla młodzieży z Warsz., 16.25 Płyty, 16.45 Transm. z Warsz., 17.55 Program na dz. nast., 18.00 Muzyka, 19.00 Rozmaitości, komninkaty, 19.45 Transm. z Warsz.

Dziś dyżur aptek dzienny i nocny:

Rynek A-B 43 pod „Słońcem“, Gertrudy 1 pod „Eskupem“, Krowoderska 74 pod „Matką Boską“, Konopnickiej 3 w Dębinkach, Krakowska 3 pod „Złotym Orłem“, Mogilska 16 apteka.

Dyżur aptek dzienny:

Rynek Gł. 22 pod „Koroną“, Florjańska 15 pod „Gwiazdą“, Karmelicka 23 pod „Opatrznością“, 29 Listopada 5 apteka „Warszawska“, Dietla 76 pod „Aniołem“, Brodzińskiego 1 pod „Opatrznością“.

Posterunkowy zastrzelił włamywacza

Do składu manufaktury M. Lencznera przy ulicy Łagiewniczek 70 w Łodzi, włamali się złodzieje. Podczas wyniesienia łupu natknęli się oni na patrol policyjny. Na widok mundurów granatowych, włamywacze rzucili się do ucieczki. Gdy mimo okrzyku „stój“ włamywacze w dalszym ciągu uciekali, rozległ się wystrzał ścigających. Wówczas jeden z włamywaczy upadł twarzą na ziemię. Okazało się, że został ugodzony kulą w głowę i poniósł śmierć na miejscu. Nie zdołano ustalić jego tożsamości.

Zamordowała męża

Przez przeszło 7 dni miasto Stanisławów pozostawało pod wrażeniem procesu Parani Tkaczukowej, który przedstawia się ja następująco:

W roku ubiegłym w miesiacu kwietniu został zamordowany obok Nadwórnej bogaty gospodarz, Wasyl Tkaczuk. Przeprowadzone dochodzenia policyjne wykazały, że do śmierci Tkaczuka przyczyniła się jego żona Parania, która chcąc pozbyć się starego i niewygodnego męża, już od pewnego czasu starała się usunąć, względnie zabić męża. Parania Tkaczuk utrzymywała stosunki miłosne z niejakim Nykołą Konturakiem a obojcem tego stosunku było dziś 9-letnie dziecko, dziewczynka Olena. Gdy wszelkie próby usunięcia ze świata śp. Tkaczuka nie dały rezultatu, Tkaczukowa namówiła Wasyla Psaruka i Nykołę Łysiuka, którzy w nocy 4-go kwietnia z. r. zamordowali męża Parani. Policja po przeprowadzeniu dochodzeń sprawców aresztowała i po 14-tu miesiącach doszło onegdaj w Stanisławowie do rozprawy.

Po naradzie sędziów przysięgłych Trybunał wydał wyrok skazujący Tkaczukową na 12 lat ciężkiego więzienia z zaliczeniem aresztu śledczego, Psaruka na dożywotnie więzienie a Łysiuka na 10 l. ciężkiego więzienia. Konturaka i resztę oskarżonych zwolniono od winy i kary.

Fablok (Chrzanów) — Makkabi
Dziś w niedzielę rozpoczynają się rozrywki o mistrzostwo klasy A Okręgu Krakowskiego. Jedno z ciekawszych spotkań odbędzie się na boisku Makkabi pomiędzy doskonalą drużyną chrzanowską Fablok a Makkabi. Pierwsze spotkanie tych dwóch drużyn zapowiada się niezwykle interesująco. Początek o godz. 11 przedpołudniem. Ceny miejsc niskie.

Zakatowali ją na śmierć!

Wydali ją zamąż, tak jak to na wsi bywa: ani się jejnikt nie pytał, ani nie liczył z jej zdaniem.

Bo i po co? Cicha, potulną dziewczynę wziął za żonę razem z inwentarzem Józef Glikowski ze wsi Jedlonka pod Radomiem.

Po transakcji tej była jednak traktowana przez męża i jego matkę, Marjannę, jako zawada. Zlitował się nad jej niedolą egzekutor podatkowy, który, ujrawszy wynędzniałą, nawpół przytomną kobietę, która piła pomyje, zawiadomił policję, gdzie złożyła mrozące krew w żyłach zeznanie.

Przechodziła straszne męczarnie. Teściowa w czasie mrozów wlewała jej wodę do butów, a gdy po okropnym odmrożeniu nóg Glikowska musiała się położyć, mąż bił jej głową o krawędź łóżka. Od ciągłych uderzeń prawie ucho chorej było zupełnie zniekształcone.

Nie dawano jej zupełnie jeść całymi tygodniami i zamykano o głodzie w mieszkaniu. Ukradkiem żywiła się pomyjami i łupinami od kartofli.

Tak traktowana Glikowska, mimo kilkutygodniowej kuracji w szpitalu, zmarła wskutek gruźlicy.

Józefa Glikowskiego oraz jego matkę stawiono przed sądem.

Sprawa Glikowskich była wczoraj rozpatrywana przez Sąd Najwyższy w Warszawie, który, oddalając skargę kasacyjną obrońcy, zatwierdził wyrok dwóch pierwszych instancji, skazujący oskarżonych po 3 lata więzienia.

Pożar przy ul. Wolskiej w Krakowie

W dniu wczorajszym w godzinach wieczornych zauważył patrolujący wul. Straszewskiego posterunkowy P. P. dym, wydobywający się z kiosku znajdującego się na rogu ul. Wolskiej i Straszewskiego. Po zawiadaniu straży pożarnej okazało się, że w kiosku od pozostałych w piecyku węgla zapaliła się podłoga. Straż ogień ugasiła, szkoda nieznaczna.

Wyrodney ojciec

Jadwiga L., mając lat 16 mieszkała w domu rodzicielskim w Margoninie w pow. poznańskim. Ze strony jej ojca, Wojciecha, spotkały ją różne napaści o podłożu seksualnym. W ub. roku skazany został Wojciech L. wyrokiem sądu okręgowego na 6 miesięcy więzienia za usiłowane zniewolenie swej córki Jadwigi. Odsiedziawszy karę, nie poprzestał hamować swych zwyrodniałych popędów. Jadwiga L., nie mogąc dależej wytrzymać w domu, ucieka z domu rodzicielskiego. Wojciech L. zasiadł ponownie na ławie oskarżonych w sądzie okręgowym w Bydgoszczy. Rozprawa odbyła się przy zamkniętych drzwiach. Oskarżony skazany został za powtórne usiłowanie zniewolenie swej córki na 2 lata więzienia.

Sensacyjne aresztowanie dyrektora kasy targowej w Krakowie

W sobotę w godzinach popołudniowych został aresztowany dyrektor kasy targowej „Caro“, Saul Landau. Aresztowany zostaje pod zarzutem oszukańczej działalności na szkodę gminy m. Krakowa w tej instytucji, która była spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, z większością udziału gminy miasta Krakowa.

Nadużycia wynoszą blisko milion złotych. W związku ze sprawą nowa rada nadzorcza rozwiązała stosunek służbowy z całym dotychczasowym personelem i wprowadziła nową dyrekcję.

Krwawa bójka przy ul. Berka Joselewicza w Krakowie

Pogotowie ratunkowe zostało wezwane wczoraj do garażu Stop przy ulicy Berka Joselewicza 28 do Stanisława Kwiatkowskiego, portjera, tam zam. który, w czasie sprzeczki ze swym bratem Ludwikiem na tle stosunków domowych, został uderzony korbą od samochodu w głowę.

Po udzieleniu mu pierwszej pomocy pozostawiono go w opiece domowej.

Egzekutor - defraudant

Egzekutor gminy Czortków Józef Kuziów został zasądzony przez sąd okręgowy Czortków na dwa lata więzienia za sprzeniewierzenie 3 tysięcy zł. ściąganych własnowolnie od podatników.

Pościg za opryszkami w Krakowie

Policja Państwowa w Krakowie, aresztowała Sabera Józefa, lat 22, zam. przy ul. Helclów 3, Podsiadłę Szczepana, lat 25, zam. Mazowiecka 29, za usiłowaną kradzież roweru Wodniakowi Edwardowi w dniu 25 bm. z przed Grand-Hotelu przy ul. Sławkowskiej. Przytrzymani na gorącym uczynku poczęli uciekać a ścigani przez policję krakowską porzucili w czasie ucieczki łom, pilnik.

Kawalerskie jazdy szoferów w Krakowie

Jasenek Józef, lat 26, szofer, zam. przy ul. Gęsiej 42 w Krakowie, jadąc Aleją Krasieńskiego samochodem ciężarowym Kr. 95490 prawą stroną jezdną nieostrożnie tak, że bokiem samochodu zawadził o lampę gazową, niszcząc ją. Wypadku w ludziach nie było.

Wczoraj o godzinie 15.40 kierowca samochodu ciężarowego firmy Optima Kr. 6362 jadąc ul. Dietlowską najechał na motocykl pocztowy wyjeżdżający z ulicy Brzozowej, prowadzony przez Korfela Ludwika. Przyczepka motocyklu została uszkodzona.

Nagły zgon

W dniu 24 bm. zmarł nagle w swem mieszkaniu przy ul. Grodzkiej 62 II piętro, Kwaśny Mieczysław, lat 25, handlowiec, bez zajęcia. Śmierć nastąpiła prawdopodobnie na udar serca.

Kasjarz, szantażysta i włamywacz w rękach policji krakowskiej

Policja krakowska aresztowała Mrocza Henryka, lat 27, robotnika, bez miejsca zam. zatrzymanego za włamanie kasowe do Polskiego Związku Turystycznego w dniu 29 I. 1933 r.

Galdę Izidora, lat 36, robotnika zam. przy ul. Rejmona za ukrywanie poszukiwanych przestępców.

Feiwelesa Pinkusa, lat 26, krawca, zam. przy ul. Grodzkiej 35, za szantaż na osobie Lelity Władysława, zam. w Bińczycach. Liejenfindera Maksa, lat 50, handlarza starzyzny, bez miejsca zam. za współudział w kradzieży bielizny z mieszkania N. Wrony przy ul. św. Filipa 9.

Podziękowanie

Wielmożnemu Panu Dr-owi Nowosielskiemu Włodzimierzowi za wyleczenie z ciężkiej choroby zapalenia opłucnej i dokonania operacji syna naszego Józefa, składają najserdeczniejsze podziękowanie

Schönnemanowie

Obfity łup policji

Policja Państwowa w Krakowie aresztowała Kalisteina Berka, lat 22, zam. w Warszawie, Krochmalna 17 za niebezpieczne pogroźki skierowane przeciw osobie Eljasza Kenera, zam. w Krakowie, Florjańska 55.

Kołodziejczyka Józefa, lat 26, agenta, za szereg oszustw dokonanych na terenie miasta Krakowa i okolicy popełnionych w ten sposób, że zlepił 2 dolary reklamowe i takowe wymieniał na złote polskie, przeważnie u wieśniaków.

Opryszek postrzelony przez posterunkowego k. Krakowa

Prokocim był wczoraj widownią krwawego pościgu policjanta ze złodziejem. Wczoraj rano patrolujący w Prokocimiu posterunkowy zauważył osobnika, który zrzucał węgiel z pociągu przejeżdżającego z Krakowa.

Osobnik ów widząc policjanta, rzucił w niego kawałkiem węgla, poczem zaczął uciekać. Posterunkowy wezwał go do zatrzymania się, a gdy to nie odniosło skutku, strzelił w kierunku uciekającego.

Rauny w rękę uciekinier zatrzymał się i oddał w ręce posterunkowego. Jest to niejaki Stanisław Kutek.

Kamienicznik zmarł z głodu

W Kowalewie na Pomorzu zmarł wczoraj właściciel domu Henryk Iwicki. Lekarz stwierdził śmierć z głodu.

Po śmierci Iwickiego znaleziono pod pierzyną ukryte większą ilość dolarów, które chytry kamienicznik sobie uciął zdzierając skórę z lokatorów.

Restaurator przed sądem w Krakowie

Przed Sądem okr. karnym w Krakowie przed sędzią drem Cieślowskim i osk. publ. prok. dr. Kucem zasiadł wczoraj na ławie oskarżonych Karol Niedzialek wł. restauracji przy ul. Florjańskiej o zbrodnię z art. 264 K. K. na szkodę firmy Baster, na kwotę zł. 4.200.— oraz Zamkowe Zakłady na kwotę zł. 3.217.— Powyższe firmy zaskarżyły osk. Niedzialeka, a dla zastawienia egzekucji dał zabezpieczenie hipoteczne, tak tej firmie jak drugiej zabezpieczenie to samo, pomimo tego puścił weksle do protestu. Ponieważ zabezpieczenia nie pokrywały należnej kwoty prokuratorja wygotowała akt oskarżenia.

Po przeprowadzonej rozprawie na wniosek prok. o umorzenie sprawy, sędzia się do tego wniosku przychylił i rozprawę umorzył.

Bronił adw. dr. Gabriel, powództwo cywilne popierał adw. dr. B. Rappaport.

Krwawa tragedia k. Krakowa

Wieś Prunzków gm. Brzezine w pow. bocheńskim stała się onegdajszej nocy terenem krwawego zajścia, którego ofiarą padło troje ludzi.

Od wielu lat wioskę tę zamieszkuje rodzina Urbanów. Przed niedawnym czasem zamieszkała w domu Urbanów osobnik, którego nazwiska ze względu na tożsamość się dochodzenia podać nie możemy. Urbanowie mieli 19-letnią córkę Marię, do której lokator zapłonął gorącym afektem.

W dniu wczorajszym usunięto go przemocą z domu i rodzina Urbanów ułożyła się do snu. Ciszę nocną przerwało około godziny 12-tej w nocy gwałtowne pukanie do drzwi. Adam Urban wstał, aby drzwi otworzyć. Po uchyleniu drzwi rozległy się strzały. Na odgłos tych strzałów wybiegła córka i Wiktorja Urbanowa.

Wkrótce ugodzony strzałem w głowę padł Urban, w moment później jego córka Maria, raniona ciężko w okolicę serca. Lżejszą ranę odniosła Urbanowa w lewe ramię.

Równocześnie okazało się, że zostało podpalone domostwo Urbanów. Szybka akcja ratunkowa zapobiegła jednakże poważniejszemu pożarowi. Natychmiast zajęto się ofiarami bandyckiego napadu. Zawiadomiono krakowskie pogotowie ratunkowe, które o godz. 120 w nocy zabrało Marię i Adama Urbanów do Krakowa, a następnie po położeniu powolnych opatrunków w ciężkim stanie odwieziono ich na oddział chirurgiczny szpitala św. Łazarza, gdzie nie odzyskawszy przytomności obie ofiary zmarły.

Za zbiegłym w okoliczne lasy sprawcą opat. P. P. wszczęły energiczny pościg.

Wach. sl. g. 5:50 — Zach. sl. g. 18:23

Przepowiednie astrologiczne.

Ranek dzisiejszy nadaje się do załatwiania spraw mających pozostać w ukryciu i wymagających tajemnicy. Osoby płci odmiennej dzisiaj poznane — będą wywierać wpływ na nasze życie późniejsze.

Wieczór również nieźle się zapowiada.

W ogniu zginęło dwoje dzieci

Wczoraj wybuchł groźny pożar we wsi Adamowice, gminy darewskiej. Pastwą płomieni padło 18 gospodarstw, wraz z budynkami mieszkalnymi i gospodarczymi oraz inwentarzem żywym i martwym. W płomieniach zginęło dwoje nieletnich dzieci. Straty sięgają do 100.000 zł.

Potworny zwyrodnialec

Władze śledcze w Warszawie aresztowały 53-letniego robotnika Józefa Kuźmę.

Aresztowanie to nastąpiło z decyzji sędziego śledczego, wskutek ujawnienia zbrodniczych czynów Kuźmy.

Jak się okazało robotnik ten był zwyrodniałcem na tle seksualnym. Będąc zarażonym chorobą weneryczną, utrzymywał stosunki ze swą córką 18-letnią Stanisławą.

Zboczony ojciec wraz ze swą córką dopnścili się zbrodni uwięzienia dwóch córeczek sąsiadów. Ofiarami zbrodni padły 8-letnia Irena S. i 7-letnia Wanda W., które zbrodniarz uwiódł i zaraził.

Sprawa wyszła na jaw, gdy chore dziewczynki umieszczono w szpitalu św. Łazarza.

Sąd doraźny we Lwowie?

Wczoraj nad ranem Wasyl Pełychata z Czyżkowa napadł na powracającego drogą publiczną do domu Herza Wolfa, kupca z Dmytrowic. Napastnik pod groźbą pozbawienia kupca życia zrabował Wolfowi 50 zł. w bilonie, poczem zbiegł. Zarządzone natychmiast dochodzenia doprowadziły do ujęcia rabusia, którego aresztowano.

Jak się dowiadujemy z wiadomości o wypadku prokuratora lwowska poleciła wszczęć przeciw Pełychacie dochodzenia w trybie doraźnym. Zachodzi możliwość, że rabus stanie przed sądem doraźnym we Lwowie.

Sensacyjna kradzież w Hotelu Saskim

Dowiadujemy się, że spełniono onegdaj w Hotelu Saskim w Krakowie sensacyjną kradzież której ofiarą padł p. Józef Stępniewski, zajmujący pokój w tym hotelu.

Onegdaj rano, gdy p. Stępniewski opuścił swój pokój udając się na chwilę do ubikacji, pozostawił on otwarte drzwi swego pokoju. Gdy wrócił po chwili zauważył on brak portfela i złotego zegarka, które leżały poprzednio na stole.

W portfelu znajdowała się gotówka i papiery wartości 2.000 zł. oraz dokumenty.

W dniu wczorajszym otrzymał p. Stępniewski list pocztą, zawierający skradzione mu dokumenty.

Kradzież popełnił prawdopodobnie osobnik, którego p. Stępniewski zauważył na korytarzu, gdy wychodził z pokoju.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: Kraków, ul. Na Gródka 2. — Telefon 173-02 (od godz. 8 — 11 w pol.)

CENY OGŁOSZEN: w Kronice krakowskiej 1 wiersz. mm. 50 gr. Drobne 25 gr. za wyraz. Przenumerata własnością zł. 3.— wraz z odroczeniem do domu

Ogólny kierownik: Alfred Kwiatkowski

Drukarnia „Mazurek“ Kraków, Na Gródka 2